

8 Birlikten 10 milyar dolar ihracat

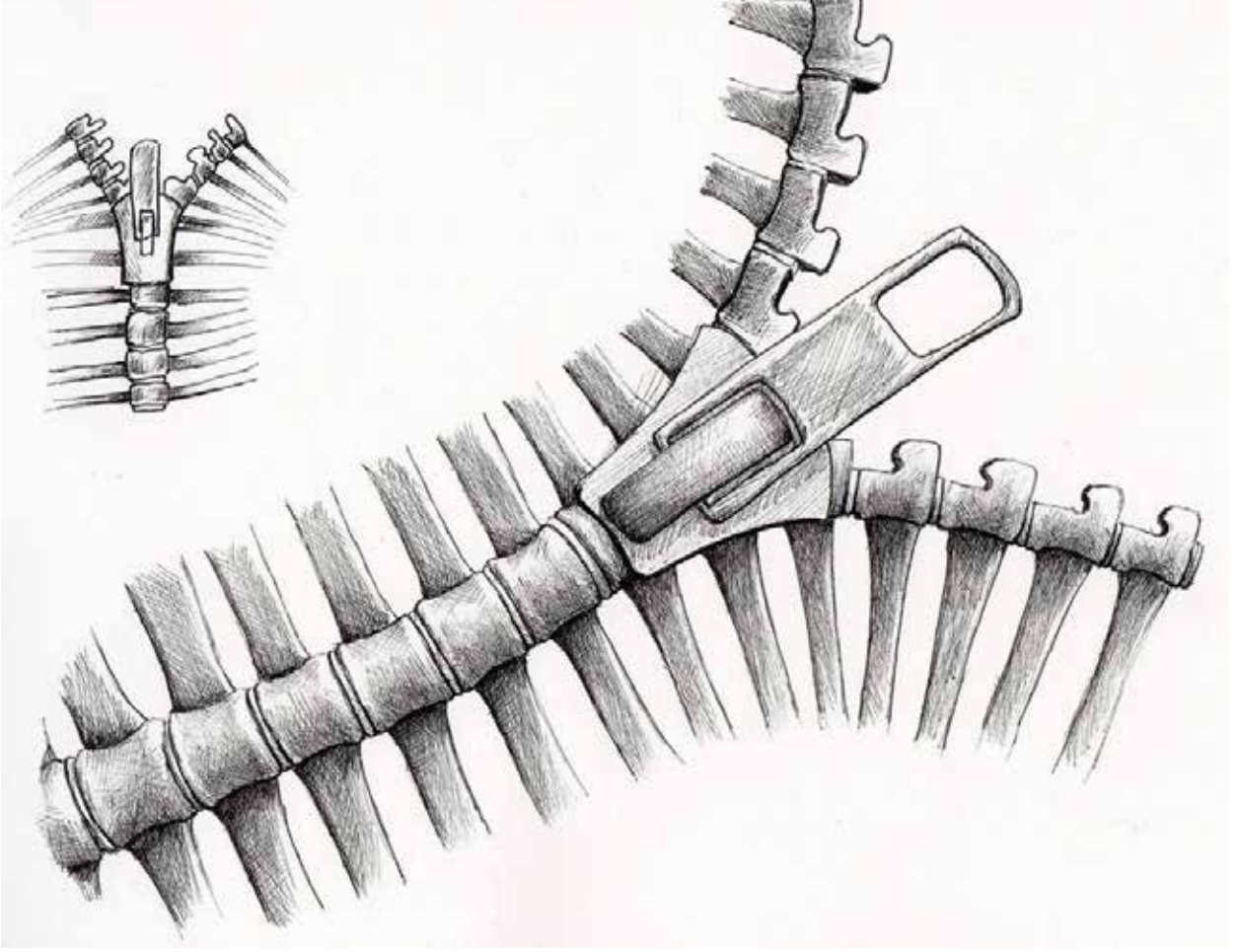
2016 İHRACATININ YILDIZI AKİB OLDU

Turkey

İhracat 2017'de
vites büyütüyor

Tekstil Sektör Kurulu
Pakistan STA'sını ele aldı

—○—
2016 SONBAHAR

FARKLI BİR FERMUAR KOLEKSİYONU

BİZİ ZİYARET EDİN

ECE FERMUAR SAN. Ve TİC. A.Ş. Firuzköy Mezarlık Altı Caddesi

No:10 34850 Avcılar/İstanbul

Tel: (212) 428 23 40 (Pbx) Faks: (212) 428 23 51

www.ecefermuar.com.tr e-mail: info@ecefermuar.com.tr

KALKINMANIN YOLU İHRACATTAN GEÇİYOR

Akdeniz Su Ürünleri Ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği Başkanı

Ali Can YAMANYILMAZ

Geride bıraktığımız 2016 yılında Türkiye ve dünya açısından unutulmayacak olaylara tanık olduk. Ülkemiz hain bir darbe girişimi atlattı. Olağanüstü hal ilanı, Fırat Kalkanı hareketi ile ordumuzun Suriye'ye girişi, yaşanan birçok üzücü terör olayı gibi çok yoğun ve sıcak bir gündem içindeydik. Sadece ülkemizde değil, dünyada da çok farklı gelişmeler yaşandı. Brexit ile İngiltere'nin AB'den ayrılışı, Trump gibi bir karakterin ABD Başkanlığı'na seçilmesi, Rusya'nın uluslararası siyasette ağırlığının artması, Ortadoğu'da savaşın yoğunlaşması, 2016'da dünya tarihine damga vurdu.

Bu politik gelişmeler, ekonomiyi de derinden etkiledi. Uluslararası ticaret daralırken, yurtdışında de olumsuz veriler arka arkaya geldi. Türk Lirası'ndaki yüksek değer kaybı, döviz kurlarındaki oynaklık, enflasyonun beklentilerin üstüne çıkmasına karşılık büyümenin de tahminlerin altında kalması, piyasaları daralmaya götürdü. İhracatımız ise tüm olumsuz gelişmelerin yüküyle yaklaşık yüzde 1 geriledi.

Böyle karamsar bir dönemin ardından geleceğe umutla bakmak istiyoruz. Ülkemizin kalkınmasının yolu ihracattan geçiyor. Türkiye ihracatının yüzde 96 gibi neredeyse tamamı imalat sanayisine dayanmakta. Bütün işkollarıyla imalat sanayisinin önünde ise belirsizliği artıran birçok sorun bulunuyor. Bunların başında döviz kurlarındaki hareketliliğin öngörülerini bozması geliyor. Firmalarımızın bu konuda alabileceği tedbirler de sınırlı. Finansman sıkıntıları imalat sanayisinde bozucu etki yaratıyor.

Hükümetimizin bu noktada KOSGEB kanallı destekleri ve bankacılık sistemini düşük faizli kredi sağlamaya yönlendirmesini çok olumlu olarak değerlendiriyoruz. Üretimin yaşam alanını ne kadar geliştirirsek, ihracatta rahatlar, uluslararası konjonktürden kaynaklı risklere karşı ayakta kalabiliriz.

2017'nin ülkemiz için de tekrar yükselişe geçtiğimiz, karamsarlığı bırakıp umutla baktığımız bir yıl olmasını temenni eder, huzur ve sağlık getirmesini dilerim.

4 İHRACAT

İhracat 2017'de vites büyütüyor

22 NARENCİYE

Çevre ve insan sağlığı için inovatif üretim şart

24 BİRLİKTEN

Irak Ankara Büyükelçisi Alevi'den AKİB'e ziyaret

26 ÖDÜL

İş dünyasının Oscar'ı Dosso Dossi'nin oldu

28 KİMYEVİ MADDELER

Kimyanın inovatif projelerine ödül

30 TEKSTİL

Tekstil sektörü Pakistan STA'sını ele aldı

32 SEMİNER

İhracatçıya e-İrsaliye müjdesi

34 ÖDÜL

Hizmet ihracatçılarına ödül

36 PAZAR

Doğu Avrupa'nın büyüyen pazarı: Polonya

36 GÖSTERGELER

SAHİBİ

AKDENİZ İHRACATÇI BİRLİKLERİ ADINA ZEKİ KIVANÇ

YAYIN KURULU

ADNAN ERSOY ULUBAŞ
ALİ CAN YAMANYILMAZ
ALİ KAVAK
ALİ UĞUR ATEŞ
M. BÜLENT AYMEN
HAYRİ UĞUR
MAHMUT ARSLAN
ZEKİ KIVANÇ

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

ÜMİT SARI

YÖNETİM YERİ

AKİB LIMONLUK MAH.
36. CAD. NO:4
YENİŞEHİR 33120 MERSİN
TEL: 0324 325 37 37
FAXS: 0324 325 41 42
E-POSTA: akib@akib.org.tr
WEB: www.akib.org.tr

YAPIM

küçük mucizeler

KÜÇÜK MUCİZELER YAYINCILIK VE İLETİŞİM HİZMETLERİ LTD. ŞTİ.

YAYIN DİREKTÖRÜ

ERKAN ERSÖZ
erkanersoz@kucukmucizeler.com

EDİTÖR

BAHTİYAR ORHAN
bahtiyar@kucukmucizeler.com

GRAFİK TASARIM

ELİF GÜLAYDIN
elifgulaydin@kucukmucizeler.com

FOTOĞRAF

FATİH YALÇIN

KATKIDA BULUNANLAR

ECE ÖNGEÇ, SAMİ SÜYGÜN
MEHMET ÖZÇELİK

BASKI - CİLT

BELMAT BASKI
TELSİZ MAH. 69/1 SOK. NO:25/5
ZEYTİNBURNU / İSTANBUL

DAĞITIM

AJANS PRESS

AKİB AKTÜEL DERGİSİ AKİB ADINA KÜÇÜK MUCİZELER YAYINCILIK VE İLETİŞİM HİZMETLERİ LTD. ŞTİ. TARAFINDAN YAYINA HAZIRLANMAKTADIR.

İLETİŞİM

KAPTANPAŞA MAHALLESİ DARÜLACEZE
CADDESİ BİLAŞ İŞ MERKEZİ A BLOK NO:31
KAT:6 D: 63
ŞİŞLİ / İSTANBUL
(0212) 211 68 53-73

AKİB AKTÜEL, AKDENİZ İHRACATÇI BİRLİKLERİ GENEL SEKRETERLİĞİ TARAFINDAN AYDA BİR YAYIMLANIR VE ÜCRETSİZ DAĞITILIR.

AKİB AKTÜEL'DE YER ALAN İMZALI YAZILAR, YAZARLARIN KİŞİSEL GÖRÜŞLERİDİR, AKDENİZ İHRACATÇI BİRLİKLERİ'NE AİTTİR. İZİN ALINMADAN, KAYNAK GÖSTERİLEREK DAHI İKTİBAS EDİLEMEZ.

AKİB AKTÜEL'DE YER ALAN YAZILAR VE FOTOĞRAFLARIN HER TÜRLÜ TELİF HAKKI AKDENİZ İHRACATÇI BİRLİKLERİ'NE AİTTİR. İZİN ALINMADAN, KAYNAK GÖSTERİLEREK DAHI İKTİBAS EDİLEMEZ.

2013
İLKBAHAR-YAZ
KOLEKSİYONU

ENERGY

1 - 3 Şubat | Milano - İTALYA | MILANO UNICA
7 - 9 Şubat | Paris - FRANSA | PREMIERE VISION

İPEKİŞ®
ESTABLISHED 1925

ipekisonline.com

İHRACAT 2017'DE VİTES BÜYÜTÜYOR

Türkiye, 2016 yılında yaşanan bütün sıkıntılara rağmen yılı 142,6 milyar dolarlık ihracat ile kapattı. 2017 yılını atılım yılı ilan eden Türkiye, yıl sonunda 155 milyar dolar ihracata ulaşmayı hedefliyor.

Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM), geçen Aralık ayı ve 2016 yılının tamamına ilişkin ihracat rakamları ile 2017 yılı hedeflerini başkent Ankara'da 3 Ocak'ta düzenlenen toplantıda açıkladı. TİM Başkanı Mehmet Büyükekşi'nin ihracat verilerini paylaştığı toplantıya, Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci de katılarak 2016 yılına ilişkin değerlendirmelerde bulundu. TİM'in açıkladığı verilere göre, mücevher dışındaki altın ihracatı hariç tutularak yapılan hesaplamalarda Aralık ayı ihracatı yüzde 7,4 artarak 12 milyar 346 milyon dolar oldu. 2016 yılı ihracatı ise bir önceki seneye kıyasla yüzde 0,8 gerileyerek 142 milyar 610 milyon dolar oldu.

Otomotivi hazır giyim takip ediyor
TİM verilerine göre sektör

bazında aralık ayında en fazla ihracatı 2 milyar 348 milyon dolarla otomotiv sektörü gerçekleştirdi. Bu sektörü 1 milyar 339 milyon dolarla hazır giyim ve konfeksiyon ile 1 milyar 282 milyon dolarla kimyevi maddeler sektörleri takip etti. Ülke gruplarına göre ihracatta aralık ayında ilk sırada yüzde 45,5 pay ve 5 milyar 619 milyon dolar ile Avrupa Birliği, ikinci sırada yüzde 21,1 pay ve 2 milyar 599 milyon dolar ile Orta Doğu ülkeleri yer aldı. Bunları yüzde 8,5 pay ile Afrika ve yüzde 6,6 pay ile Bağımsız Devletler Topluluğu ülkeleri izledi.

Dünya ticaretinde payımız arttı

Büyükekşi, bununla birlikte Türkiye ihracatının dünya ticaretinden aldığı payın rekor kırdığını belirterek "Gururla söyleyebiliriz ki ihracatımızın dünya ticaretinden aldığı pay, 2015 yılında yüzde 0,87 iken geçen yıl yüzde 0,89'a çıkarak rekor kırdı. En önemli ticari partnerimiz olan AB'nin ithalatındaki payımız yüzde 1,28'e ulaşarak yine rekor kırdı.

2015 yılında bu pay yüzde 1,21 idi.

Dünyanın en büyük ekonomisi olan ABD'nin ithalatından aldığımız pay 2015'te yüzde 0,28 iken geçen yıl yüzde 0,29'a yükseldi"

diye konuştu.

Büyükekşi, geçen yılın gerek küresel ticaret gerekse Türkiye ihracatı açısından da oldukça zor geçtiğine değinerek DTÖ verilerine göre 2016'da küresel ticaretin miktar bazında 2009 yılı hariç son 15 yılın en düşük büyümesini kaydettiğini söyledi. Büyükekşi, dolar bazında 2016'nın ilk 10 ayında küresel ticaretin yüzde 4 daraldığını, yıl sonunda ise dünya ticaret hacminin 16 trilyon dolar olmasının beklendiğini dile getirdi.

AKİB, ihracatta 6. Sırada

AKİB'in 2016 yılında yapmış olduğu ihracatı AKİB Koordinatör Başkanı Zeki Kıvanç, "AKİB'in 2016 yılı rakamlarına baktığımızda ise 10 milyar 964 milyon dolar-dan 10 milyar 011 milyon dolara gerilediği, yani 2015 yılına oranla yüzde 8,7

AKİB,
2016 yılında
10 milyar \$
ihracat yaptı

oranında bir düşüş olduğu görülmektedir. Türkiye'nin toplam ihracatının yüzde 7,6'sına karşılık gelen 2016 yılı ihracat rakamı ile Akdeniz İhracatçı Birlikleri, 13 Genel Sekreterlik arasında 6. sırada yerini almıştır" dedi. Kıvanç, AKİB'den en fazla ihracat yapılan ilk beş sektörün sırası ile; kimyevi maddeler ve mamulleri, hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri, yaş meyve sebze, tekstil ve hammaddeleri ile çelik sektörleri olduğu bilgisini verdi. Türkiye geneli ihracatı AKİB'in sorumluluk sahasında bulunan iller açısından da değerlendiren Kıvanç, 2016 yılında en fazla ihracat yapan iller sıralamasında Hatay'ın 10., Adana'nın 11., Kayseri'nin 12., Mersin'in 13. ve Karaman'ın 29. sırada olduğunu belirtti. Kıvanç, AKİB'in

2016 yılı ihracat verilerinin değerlendirildiği toplantıda AKİB Koordinatör Başkanı Zeki Kıvanç, Akdeniz Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği Başkanı Ali Kavak ve ASHİB Başkanı Ali Can Yamanyılmaz'da sektörlerinin yıllık ihracat performanslarını ele aldılar.

ihracatını ülkeler bazında da inceleyerek, 2016 yılında en fazla ihracat gerçekleştirilen ilk 5 ülkenin; Irak, Mısır, Suudi Arabistan, Suriye ve Almanya olduğunu açıkladı.

Kayıplar olmasaydı ihracat 150,8 milyar dolar olacaktı

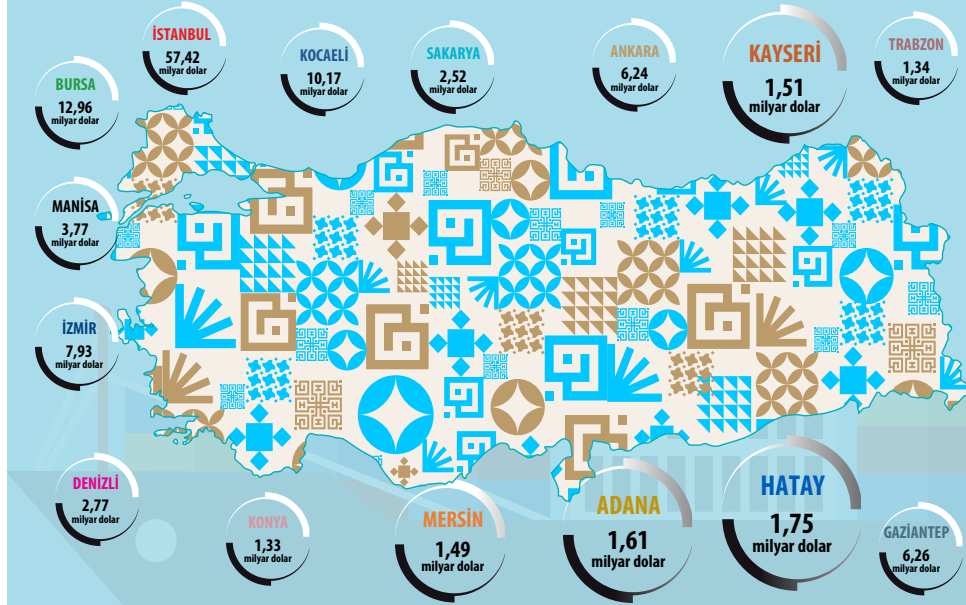
Türkiye ihracat fiyatlarının geçen yıl petrol ve emtia

fiyatlarının düşük seyretmesiyle gerilediğini, 2015'te 1,44 dolar olan kg başı ihracatın 2016'da 1,37 dolara indiğini dile getiren Büyükeksi, "Bu gerilemeden kaynaklı ihracat kaybı geçen yıl 3,5 milyar dolar oldu. Rusya ile krizin yanı sıra Irak, Suriye ve Libya'da yaşanan çatışmalar da ihracatı düşürdü. Bu ülkelere ihracat toplamda 3,7 milyar dolar düştü. Ayrıca TL ve sterlin para birimlerinin dolara karşı değer kaybetmesi de yaptığımız ticaretin dolar karşılığının azalmasına sebep oldu. 2016'da parite kaynaklı toplam kaybımız 1,5 milyar dolar olarak

gerçekleşti. Tüm bu etkileri topladığımızda 8,7 milyar dolar ediyor. Bütün bunlar olmasaydı 2016 yılı ihracatımız yüzde 5 artışla 150,8 milyar dolar olacaktı. Bir de yıl içinde yaşanan terör olayları, 15 Temmuz hain darbe girişimi gibi ölçülemeyen kayıplarımız var. Bütün bu olaylara rağmen ihracattaki azalmayı başarısızlık olarak değerlendirmek haksızlık olur. Çünkü en güçlü ekonomilerde bizden daha büyük kayıplar yaşandı. Örneğin 2016'nın ilk 10 ayında Rusya'nın ihracatı yüzde 22, İngiltere'nin yüzde 12,4 daraldı" şeklinde konuştu.

AKİB'in sorumluluk sahasında bulunan iller 2016 ihracatı sıralaması: Hatay 10., Adana 11., Kayseri 12., Mersin 13. ve Karaman 29. Sırada.

1 MİLYAR DOLARIN ÜZERİNDE İHRACAT GERÇEKLEŞTİRİLEN İLLER

AKİB'İN EN FAZLA İHRACAT GERÇEKLEŞTİRDİĞİ 5 ÜLKE

- İRAK
- MISIR
- SUUDİ ARABİSTAN
- SURİYE
- ALMANYA

İHRACAT
2016 YILINDA

142 MİLYAR
610 MİLYON DOLAR OLDU

KİMYA SEKTÖRÜ ZORLUKLARI GÖĞÜSLEDİ

Akdeniz Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği, 2016 yılında 3 milyar dolara yakın ihracatı ile AKİB'in ihracatı içerisinde yüzde 21 gibi önemli bir pay aldı. Dünyada yaşanan gelişmelerden olumsuz etkilenen sektör ihracatı 2017 hedeflerini yakalamak için kolları sıvadı.

Kimyevi maddeler ve mamulleri ihracatı 2016 yılında 2015 yılına kıyasla yüzde 9,5 oranında bir düşüşle 13,9 milyar dolar olarak gerçekleşti.

2015 yılında kimyevi maddeler ve mamulleri ihracatı 15,3 milyar dolar olarak kaydedilmişti. 133,5 milyar dolar seviyesinde gerçekleşen aynı yıl Türkiye geneli ihracatındaki payı yüzde 12 iken, bu oran 2016 yılında yüzde 10'a gerilemiş durumda. Akdeniz Kimyevi Maddeler ve İhracatçıları Birliği'nin (AKMİB) yapmış

olduğu ihracat ise yüzde 21,1 oranında düşerek 2,9 milyar dolar düzeyine gerilemiş durumda. AKMİB'in 2015 yılında yapmış olduğu kimyevi maddeler ve mamulleri ihracatı 3,7 milyar düzeyindeydi.

İhracatta Almanya başı çekiyor

Kimyevi maddeler ve mamulleri sektörü Türkiye geneli ihracatı ülke bazında incelendiğinde; 2016 yılında, en fazla ihracat yapılan ülkelerin arasında birinci sırayı, yüzde 5,8'lik pay ile Almanya'nın aldığı

görülüyor.

Almanya'yı sırasıyla, Mısır, Irak, İran ve İtalya izlemektedir. En fazla kimyevi maddeler ve mamulleri ihracatı yapılan ülkeler sıralamasında ilk 20'de yer alanlar arasında, en fazla ihracat artışı yaşanan ülke yüzde 27 ile Hollanda oldu. Aynı grupta en fazla düşüş yüzde 41 ile Rusya'ya yapılan kimyevi maddeler ihracatında yaşandı. Kimyevi maddeler ihracatının ikinci en büyük pazar payına sahip ülkesi yüzde 5,7 ile Mısır oldu. Irak en fazla pazar payına sahip üçüncü ülke

durumunda. 2016 yılında Irak'a yapılan kimyevi maddeler ve mamulleri ihracatı bir önceki yıla kıyasla yüzde 16 oranında düşüş yaşandığı görülüyor. 2016 yılında en fazla kimyevi maddeler ihracatı yapılan ülkeler sıralamasında İran, 530 milyon dolarlık ihracat ile dördüncü sırada yer aldı. Bu dönemde sektörün İran'a yaptığı ihracatın yüzde 4 oranında arttığı görülüyor.

Küresel sorunlar ihracatı zora soktu

Dünyada yaşanan politik gelişmeler, petrol fiyatlarındaki azalma ve emtia fiyatlarının yaklaşık yüzde 30 düşmesinin ticaret hayatını olumsuz etkilediğini dile getiren AKMİB Başkanı Ali Uğur Ateş, "Bu dönemde bir yandan talep daralırken, diğer yandan ürünler üzerindeki fiyat baskısı daha fazla hissedilir hale geldi" dedi. Kimya ürünleri ihracatının 2015'te yüzde 13,3 gerilediğini, 2016 döneminde ise gerilemenin yüzde yüzde 9,5 düzeyinde olduğunu ifade eden Ateş, "Suriye'de yaşananlar, bu ülke üzerinden gerçekleştirdiğimiz transit ticareti de vurdu. Şu anda hem Suriye hem de Ortadoğu pazarından mahrum kalmış durumdayız" dedi. 2016 yılında Akdeniz Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçı Birliği olarak, 2,9 milyar dolar ihracat yaptıklarını belirten Ateş, bunun 2015 yılına kıyasla yüzde 21 oranında ihracat düşüşü anlamına geldiğini ifade etti.

Liderlik plastik ürünlerde

Türkiye geneli kimyevi maddeler ve mamulleri sektöründe en fazla ihraç edilen ürün grupları sıralamasında, plastik ve mamuller yüz-

de 33,5 ile ilk sırada yer alıyor. Bu grubu, mineral yakıtlar, mineral yağlar ve ürünler yüzde 19, kauçuk ve kauçuk eşya yüzde 8,2, anorganik kimyasallar yüzde 7,9 ve yüzde 6 ile eczacılık ürünleri izliyor. Sektörde ihracat yapılan ilk 5 ürün grubunun ihracat artışları incelendiğinde, 2015 yılına kıyasla artış yaşanan tek sektör yüzde 2 ile kauçuk ve kauçuk eşya bölümünde yaşandığı görülüyor. Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve ürünlerde ise yüzde 26 oranındaki düşüş dikkat çekmekte. Akdeniz İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği'ne bağlı 8 birliğin 2016 yılı toplam ihracatı 10 milyar dolar olarak gerçekleşti. Bu dönemde, tarım grubunun payı yüzde 31; sanayi grubunun payı yüzde 67; madencilik grubunun payı ise yüzde 1 oldu. AKİB genel ihracatında yüzde 8 oranında bir düşüş kaydedilirken, tarım grubunda yüzde 0,3 oranında artış; sanayide yüzde 12; madencilikte ise yüzde 13 oranında düşüş gerçekleştiği görülüyor. AKİB'in ihracatının Türkiye geneli ihracattaki payı 2016 yılında yüzde 7,6 olarak kaydedildi. Yaş meyve ve sebze, yüzde 50 pay ile AKİB'in Türkiye geneli ihracatındaki en büyük pay aldığı sektör olduğu görülüyor. Bu sektörü, yüzde 21 ile kimyevi maddeler ve mamulleri, yüzde 16 ile de hububat, bakliyat ve yağlı tohumlar sektörü izledi.

AKMİB'in ihracatında Mısır lider

2016 yılında, Akdeniz Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliğinin ülkeler bazında ihracatı incelendiğinde, en büyük pazar payının

2016 KİMYEVİ
MADDELER
İHRACATI % 9,5
DÜŞÜŞ İLE
13,9 MİLYAR \$

PLASTİK VE
MAMÜLLERİ
İHRACATI
4,6 MİLYAR \$

AKMİB'İN
2016 KİMYEVİ
MADDELER
İHRACATI % 21,1
DÜŞÜŞ İLE
2,9 MİLYAR \$

AKMİB'İN
İHRACATINI
EN ÇOK
ARTIRDIĞI ÜLKE
TUNUS

AKMİB'İN
AKİB İHRACATI
İÇİNDEKİ
PAYI
%21

ALİ UĞUR ATEŞ
AKMİB Başkanı

"Küresel piyasalar ve Ortadoğu ülkelerinde yaşananlar kimya ihracatımızı da olumsuz etkiledi. 2016 yılında Türkiye kimyevi maddeler ihracatımız yüzde 9,5 geriledi."

yüzde 17 ile Mısır'a ait olduğu görülmekte. Mısır'ı, yüzde 10 ile BAE, yüzde 8 ile S. Arabistan izlemekte. En fazla kimyevi maddeler ve mamulleri ihracatı yapılan ilk 20 ülke sıralamasında görüleceği üzere,

2015 yılı eş dönemine kıyasla Tunus, Etiyopya ve Hollanda ülkelerine ihracattaki artış dikkat çekiyor. Bunun yanında, 2016 yılında, Malta, İspanya ve BAE ihracatında düşüş gözlenmiş.

AKMİB'İN EN FAZLA İHRACAT YAPTIĞI 10 ÜLKE

MISIR	521,4 MİLYON DOLAR
BAE	307,8 MİLYON DOLAR
SUUDİ ARABİSTAN	260,2 MİLYON DOLAR
SİNGAPUR	179,4 MİLYON DOLAR
MALTA	122,1 MİLYON DOLAR
HOLLANDA	120,9 MİLYON DOLAR
ABD	120,4 MİLYON DOLAR
KKTC	97,8 MİLYON DOLAR
IRAK	93,6 MİLYON DOLAR
YUNANİSTAN	92,9 MİLYON DOLAR

DEMİR ÇELİK SEKTÖRÜ 2017'DEN UMUTLU

Türkiye'de ve dünyada yaşanan olumsuz gelişmeler demir ve demir dışı metaller sektörünü 2016 yılında olumsuz etkiledi. ADDMİB Başkanı Adnan Ersoy Ulubaş, 2016'daki olumsuz gelişmelere rağmen yapılacak çalışmalar ile 2017'nin iyi geçeceğini belirtti.

Türkiye demir ve demir dışı metaller ihracatı 2016 yılında yüzde 4,5 oranında düşüş kaydederek 5,9 milyar dolar olarak gerçekleşti. Sektörün Türkiye toplam ihracatındaki payı ise yüzde 4,2 oldu. Türkiye genelinde çelik sektörü ise aynı dönemde yüzde 8 düşüş ile 9,1 milyar oldu. Akdeniz Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçılar Birliği'nin (ADDMİB) geride bıraktığımız yıl yapmış olduğu ihracat incelendiğinde ise 333 milyon dolarlık

demir ve demir dışı metaller ihracatı gerçekleştirildiği görülüyor. Bir önceki yılın eş değer dönemine kıyasla sektör ihracatında yüzde 13 oranında bir düşüş yaşanmış ve ülke geneli demir ve demir dışı metaller ihracatındaki payı yüzde 5,6 olmuş. ADDMİB'in çelik ihracatı 2016 yılı Ocak - Aralık aylarında, yüzde 21 oranında düşüş kaydederek 775 milyon dolar olarak gerçekleşti. Türkiye geneli sektör ihracatındaki payı ise yüzde 8,5 oldu. Türkiye geneli demir ve demir dışı

metaller - çelik sektörü 2016 yılı Ocak - Aralık ayları sektörel ihracatı ürün grubu bazında incelendiğinde; demir çelik çubuğun 2,8 milyar dolar ile ilk sırada yer aldığı görülmekte.

Sektörün 2017 hedefi 17 milyar dolar

Demir ve demirdışı metaller sektöründe ise 2016 yılında yaşanan pazar kaybının telafi edilmesi beklenirken, Türkiye'nin toplam ihracatında demir ve demirdışı metallerin yüzde 4,5 ve çeliğin ise yüzde 7 civarın-

da bir pay alması ve yılı 17 milyar dolar düzeyinde ihracatla tamamlaması hedefleniyor. Türkiye'nin hedefi dünya ticaretinden yüzde 1,5 pay almak. Bu hedefe ulaşılabilmesi için gerek sektör gerekse ihracat rakamlarının daha yukarılara taşınması gerekiyor. Bunun için yurtdışında veya yurtdışında gündem ne olursa olsun Türkiye'nin ekonomik büyümesini yeniden hızlandıracak ve yatırımları artıracak adımların atılması bekleniyor. Bu adımların ise yeni ekonominin gereklerine uygun teknoloji içerikli, katma değerli ürünlere yönelecek şekilde yapılması önem arz ediyor. Ayrıca sürdürülebilir rekabet için ihracatta arzu edilen dönüşümü sağlamak adına mevcut başarılı uygulamaların, yeni ekonominin gerekleri ile birlikte harmanlanması ve yepyeni bir anlayışla hızlanarak devam edilmesi isteniyor.

Sektör gelecekte umutlu

ADDMİB Başkanı Adnan Ersoy Ulubaş, Türkiye'nin 2008 yılından bu yana sürdürülebilir istikrarı yakalayamayan küresel ekonomiden bağımsız hareket edemeyeceğini belirterek, yaşanan tüm olumsuzluklara rağmen ihracatın geçen yıla kıyasla aynı seviyede tutulduğunu vurguladı. Demir çelik ve kimyevi maddeler gibi önemli sektörlerde bir önceki yıla

2016 DEMİR
VE DEMİR DIŞI
METALLER
İHRACATI % 5,5
DÜŞÜŞ İLE
5,9 MİLYAR \$

ÇELİK
İHRACATI
%8 DÜŞÜŞ
İLE
9 MİLYAR \$

ADDMİB'İN 2016
DEMİR VE DEMİR
DIŞI METALLER İLE
ÇELİK İHRACATI %
19 DÜŞÜŞ İLE
1,1 MİLYAR \$

ADDMİB'İN
İHRACATINI EN
ÇOK ARTTIRDIĞI
ÜLKE:
YEMEN

DEMİR VE DEMİR
DIŞI METALLER-
ÇELİK
İHRACATINDA
ADDMİB'İN PAYI
% 7

ADNAN ERSOY ULUBAŞ
ADDMİB Başkanı

"2017 yılında büyümenin hızlanması ve yatırımların artması için yeni ekonominin gereklerine uygun teknoloji içerikli, katma değeri ürünler yönelmek gerekiyor."

kıyasla yaşanan düşüşün otomotiv sektörünün ihracat artışı ile dengelendiğini dile getiren Ulubaş, "Çelik sektöründe 2016 yılında yaşanan düşüş 1 milyar dolara yaklaşmış durumda. Düşüşte başta ABD ve Irak olmak üzere Birleşik Arap Emirlikleri, Azerbaycan, Fas, Peru ve Suriye gibi ülkelere ihracatın azalmasının etkisi büyük. Ürün bazında ise en önemli düşüşün ağırlıklı demir çelik çubuk olmak üzere boru ve inşaat aksamında yaşandığı görülmektedir" dedi. Ulubaş, 2017 yılında büyümenin hızlanması ve yatırımların artması için yeni ekonominin gereklerine uygun teknoloji içerikli, katma değeri ürünler yönelmek gerektiğini söyledi.

ADDMİB'in ihracatında lider Irak
Türkiye demir ve demir dışı metaller - çelik sektörü 2016 yılı sektörel ihracatı ülkeler bazında incelendiğinde; ABD'nin 1,2 milyar dolar ile ilk sırada yer

aldığı görülmekte. ABD'nin toplam sektör ihracatındaki payı ise yüzde 8 olarak gerçekleşti. Bunu, 1,1 milyar dolar ile Almanya, 837 milyon dolar ile ise Irak izlemekte. Akdeniz Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliğinin 2016 yılı Ocak - Aralık ayları değer bazında ihracatı ülkelere göre incelendiğinde; Irak'ın yüzde 17 pazar payı ile ilk sırada, Mısır'ın yüzde 9 ile ikinci sırada, Yemen'in ise yüzde 6 ile ise üçüncü sırada yer aldığı görülüyor. 2015 yılı aynı dönemine kıyasla, ilk 10 sırada yer alan ülkelere yapılan ihracatta düşüş yaşandığı görülüyor. Akdeniz Demir ve Demir Dışı Metaller İhracatçıları Birliğinin 2016 yılı Ocak - Aralık ayları değer bazında ihracatı ürün gruplarına göre incelendiğinde; demir çelik çubuğun yüzde 18 pay ile ilk sırada, demir çelik borunun yüzde 16 pay ile ikinci sırada, mobilyaların (metal) ise yüzde 8 pay ile ise üçüncü sırada yer aldığı görülmektedir. 2015 yılı Ocak - Aralık dönemine kıyasla, ilk 10 sırada yer alan ürün gruplarından demir çelik filmaŐin ve demir çelik diğer dışındaki ürünlerin ihracatında düşüş kaydedilmiş.

ADDMİB'İN EN FAZLA İHRACAT YAPTIĞI 10 ÜLKE

IRAK	186,8 MİLYON DOLAR
MISIR	97,8 MİLYON DOLAR
YEMEN	69,1 MİLYON DOLAR
ALMANYA	53,7 MİLYON DOLAR
SURIYE	50,7 MİLYON DOLAR
KKTC	46 MİLYON DOLAR
İNGİLTERE	41,3 MİLYON DOLAR
İSRAİL	36,1 MİLYON DOLAR
LÜBNAN	31,1 MİLYON DOLAR
ROMANYA	30,9 MİLYON DOLAR

HUBUBAT İÇİN 2016 BEREKETLİ BİR YIL OLDU

Türkiye hububat bakliyat yağlı tohumlar ve mamulleri sektörü hareketli bir yılı geride bıraktı. Sektör yüzde 4,5 oranında ihracat artışı ile 6,3 milyar dolarlık ihracat ile 2016 yılını geride bıraktı.

Türkiye hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri ihracatı geride bıraktığımız 2016 yılında 6,3 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirdi. Sektörün bu dönemde Türkiye toplam ihracatındaki payı ise yüzde 4,5 oldu. Bir önceki eş dönemle kıyaslandığında sektördeki yıllık ihracat artışının yüzde 4 civarında gerçekleştiği görülüyor. Akdeniz Hububat, Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği'nin ise 2016 yılında 1 milyar 61 milyon dolar düzeyinde olduğu görülüyor. Yapılan ihracatın 2015 yılına göre sabit kaldığı

dikkat çekiyor. Akdeniz Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği'nin yaptığı ihracat sektörün genel ihracatı içerisinde yüzde 16,6 gibi bir pay aldı.

Dünyanın gözü Türk hububatında

2016 yılının Türkiye'nin bakliyat sektörü açısından hareketli geçen bir yıl olduğuna değinen Akdeniz Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar Ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Başkanı Mahmut Arslan, "Ülkemizin turizm sektörünün ve ihracatının sıkıntılı olduğu bir dönemde, Kanada'dan

Avustralya'ya, Çin'den İngiltere'ye dünyanın 55 ülkesinden 600 kişinin katıldığı Dünya Bakliyat Kongresi'nin ülkemizde gerçekleştirilmesi sektörümüze ve ülkemizin tanıtımına büyük katkı sağladı. Kongre sırasında düzenlenen arkeolojik ürünlerin yer aldığı tohum sergisi ile mercimek başta olmak üzere bakliyat çeşitlerinin dünyada ilk olarak Anadolu coğrafyasında üretildiği ve dünyaya yayılmalarının ve ticaretinin ülkemizin topraklarında başladığı tüm katılımcılara aktarıldı. Ayrıca Mersin Yumuktepe'de 8 bin 500 yıllık kesintisiz bir yerleşme

olduğunu gösteren ve mercimeğin yanı sıra bezelye ve nohut gibi ürünlere rastlanılan arkeolojik çalışmalar, Mersin'in dünya bakliyat ticaretinin en önemli şehirlerinden biri olmasının tesadüf olmadığını tüm katılımcılara kanıtlamış oldu. Diğer taraftan, ülkemizde düzenlenen uluslararası organizasyonlarla eş zamanlı olarak gerçekleştirilen ve bakliyatı ön plana çıkartan faaliyetlerle insan sağlığına son derece önemli katkıları olan bakliyat ürünleri ile ilgili halkımızın bilinçlenmesi amaçlandı.

Bakliyat, dünyada yaklaşık 60 milyon ton üretim ve 40 milyar dolarlık piyasa değerine sahip bir ürün grubu. Hindistan yüzde 25 pay ile dünya bakliyat üretiminde ilk sırayı alırken, dünyada bakliyat üretiminin yüzde 2,5'ini sağlayan Türkiye 10'uncu sırada yer alıyor. Ülkemizde kişi başına yıllık ortalama 3-4 kg fasulye, 4-5 kg mercimek ve 5-6 kg nohut tüketiliyor" dedi.

Hububat ihracatının lideri Irak

Ülkelere göre, hububat bakliyat yağlı tohumlar ve mamulleri ihracatı incelendiğinde 2016 yılında Irak'ın 1,7 milyar dolarlık ihracat değeri ve yüzde 28'lik pay değeri ile ilk sırada yer almakta. Bunu yüzde 7 ve yüzde 5'lik pay değerleri ile Suriye ve ABD takip etti. Irak'a yapılan hububat bakliyat yağlı tohumlar ve mamulleri ihracatının yüzde 4

oranında arttığı görülüyor. Irak'a 2015 yılında 1,6 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirilirken 2016 yılında bu rakamın 1,7 milyar dolara çıktığı görülüyor. Sektörün Suriye'ye yaptığı ihracatın 2016 yılında yüzde 3 oranında düşerek 450,7 milyon dolar düzeyine gerilediği görülüyor. ABD'ye geride bıraktığımız yıl yüzde 83 ihracat artışı ile sektörün 305 milyon dolarlık ihracat yaptığını görüyoruz. ABD'yi Sudan, Suudi Arabistan, Almanya, İsrail ve İran takip ediyor.

Pastacılık ürünleri ihracatın yıldızı

Akdeniz Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği'nin 2016 yılı Ocak-Aralık ayı değer bazındaki ihracatı ürün gruplarına göre incelendiğinde, 1 milyar dolarlık sektör ihracatı içerisinde pastacılık ürünleri 305 milyon dolarlık değeri ve yüzde 29'luk payı ile ilk sırada yer almakta. Pastacılık ürünlerinin ihracatının geride bıraktığımız yıl yüzde 11 düştüğünü görüyoruz. Pastacılık ürünleri grubunda en fazla ihracat, toplam ihracatın yüzde 11'ini oluşturan "tatlı bisküvi ve gofretlere" aittir. Ülkelere

MAHMUT ARSLAN
Akdeniz Hububat Bakliyat
Yağlı Tohumlar ve Mamulleri
İhracatçıları Birliği Başkanı

"Ülkemizin turizm sektörünün ve ihracatının sıkıntılı olduğu 2016'da dünyanın 55 ülkesinden 600 kişinin katıldığı Dünya Bakliyat Kongresi'ni Türkiye'de düzenlemenin gururunu yaşadık."

göre incelendiğinde ise, 2016 yılında Irak, yüzde 25'lik pay değeriyle ihracat değeri 265,9 milyon dolarla ilk sırada yer almıştır. Ardından, 159 milyon

dolar ihracat değerindeki Suriye gelmekte.

Bakliyat üretimi yetersiz

Türkiye'nin bakliyat ihracatını da değerlendiren Mahmut Arslan sözlerine şöyle devam etti: "Son 25 yılda ülkemizdeki bakliyat ekim alanları yaklaşık üçte iki oranında azaldı. Dünya bakliyat üretimi aynı dönemde yaklaşık bir buçuk kat artarken, ülkemiz bakliyat üretiminde yarı yarıya azalış gözlemleniyor. Bu 25 yıllık süre içinde Türkiye'nin ekim alanı yüzde 60, rekolte ise yüzde 40 gerilerken Türkiye nüfusu yüzde 40 civarında artış gösterdi. Bu sebepten üretimimiz iç talebi karşılayamaz hale geldi."

2016 HUBUBAT
VE BAKLIYAT
İHRACATI % 4,5
ARTIŞ İLE
6,3 MİLYAR \$

EN ÇOK İHRACAT
YAPILAN
ÜLKE
IRAK

AKİB'İN
SEKTÖR
İHRACATI
1 MİLYAR \$

AKİB EN ÇOK
PASTACILIK
ÜRÜNÜ
İHRAÇ ETTİ
305 MİLYON \$

GENEL HUBUBAT
İHRACATI
İÇERİSİNDE
AKİB'İN PAYI
%16,6

AKİB EN FAZLA HUBUBAT- BAKLIYAT İHRACAT YAPTIĞI 10 ÜLKE

IRAK	1,7 MİLYAR DOLAR
SURİYE	450,7 MİLYON DOLAR
ABD	305,8 MİLYON DOLAR
SUDAN	268,7 MİLYON DOLAR
SUUDİ ARABİSTAN	192,1 MİLYON DOLAR
ALMANYA	170,7 MİLYON DOLAR
İSRAİL	130,5 MİLYON DOLAR
İRAN	124 MİLYON DOLAR
LÜBNAN	120,1 MİLYON DOLAR
LİBYA	107,2 MİLYON DOLAR

YAŞ MEYVE SEBZE İHRACATTA ATILIM YAPACAK

Dünya yaş meyve sebze üretiminde 5'inci sırada olan Türkiye, ürün çeşitliliği ile de dikkat çekiyor. 2016 yılında 2 milyar dolarlık ihracat gerçekleştiren sektör, alternatif pazarlara yönelik çalışmaları ve Rusya ile siyasi ilişkilerin düzelmesi ile 2017'de atılım yapmaya hazırlanıyor.

Türkiye 2016 yılında yüzde 5 düşüşle 2 milyar dolar yaş meyve ve sebze ihracatı gerçekleştirdi. Miktar bazında ise ihracat artışının yüzde 8 olduğu dikkat çekiyor. 2016 yılında narenciye ihracatı yüzde 5 artışla 880,2 milyon dolar düzeyine ulaştı. Taze meyve ihracatı yüzde 4 düşüşle 601,3 milyon dolar olurken taze sebze ihracatının ise yüzde 22 düşüş ile 463,3 milyon dolara gerilediği görüldü. 2016 yılında en fazla ihracat yapılan ülke ise yüzde 62 oranında ihracat düşüşüne rağmen Rusya. Rusya'ya geride bıraktığımız yıl 331,8 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirdik. Rusya'yı Irak, Almanya ve Ukrayna takip etti.

Rusya ihracattaki yerini koruyor

Akdeniz Yaş Meyve Sebze

İhracatçıları Birliği Başkanı Ali Kavak, 2016 yılının tüm olumsuzluklara rağmen yaş sebze ve meyve sektörü açısından iyi geçtiğini söyledi. Sektörün, yıllık 2 milyar doların üzerinde getirisiyle Türkiye ekonomisi açısından çok büyük bir öneme sahip olduğunu altını çizen Kavak, "Bu ihracatın büyük kısmını en büyük pazarımız olan Rusya ile yapıyoruz. Bu rakamı küçümsemek lazım, büyük bir önemi var çünkü bu döviz girdisi çok büyük kitlelere yayılıyor. Yaş sebze meyve ihracatından elde edilen gelir çok büyük bir nüfus kitlesine dağılıyor. Sosyal yönü çok ağır basıyor." diye konuştu. Kavak, Rusya'nın, Türkiye'den yaş sebze ve meyve alımına getirdiği birtakım kısıtlamaları kaldırmasıyla narenciye ürünlerinin rahat şekilde tek-rar ülke pazarına girdiğini

vurgulayarak, ihracatçıların farklı pazar arayışlarına yöneldiğini ve bu arayışların karşılık bulunduğunu anlattı.

Uzakdoğu ihracatın radarında

Farklı ülkelerde tanıtım kampanyalarına devam ettiklerinin dile getiren Kavak, şöyle devam etti: "Rusya'nın kısıtlama getirdiği dönemde biz ihracatçı birlikleri ve Narenciye Tanıtım Grubu olarak pazarlarımızın genişletilmesi ve mevcut pazarlarımızdaki payın artırılması amacıyla çok büyük çalışmalara başladık. Ukrayna, Polonya ve Romanya gibi ülkelerin yanı sıra Ortadoğu'da tanıtımlar yaparak, bu yelpazeyi genişletmeyi planladık, yeni pazarlar üretmeyi amaçladık. Tek pazara bağımlı olmaktan kurtulmamız gerektiğine artık kanaat ge-

tirdik. Bizim artık tek pazara bağımlı olmaktan ziyade pazar ağıımızın mutlak şekilde geliştirilmesi ve genişletilmesi lazımdı. Aynı zamanda mevcut pazarlarımızdaki ihracat payımızın da artması gerektiğine inanıyoruz ve bu yönde çalışıyoruz. Yapılan tüm girişimler sonucunda Rusya pazarında doğan yüzde 90 gibi büyük açığı ihracatçılarımızın büyük gayret ve başarısı sayesinde kapattık."

Kavak, pazar ağlarını genişletmek amacıyla yaptıkları tanıtım kampanyaların yanı sıra yeni ülkelerle de sıcak temas içinde olduklarını vurguladı. Bunların başında Uzakdoğu ülkelerinin geldiğinin altını çizen Kavak, "Çin, Japonya ve Malezya ile çalışmalarımız var, yeni hedef ülkelerimiz buralar. Orta Asya ve Avrupa ülkelerine de tanıtım kam-

2016 YAŞ MEYVE
SEBZE
İHRACATI
2 MİLYAR \$

EN ÇOK İHRACAT
YAPILAN
ÜLKE
RUSYA

AKİB'İN SEKTÖR
İHRACATI
990 MİLYON \$

2016'DA
İHRAÇ EDİLEN
NARENCİYE
880,2 MİLYON \$

YAŞ MEYVE
SEBZE İHRACATI
İÇERİSİNDE
AKİB'İN PAYI
% 50

panyalarımızı ulaştırıyoruz. Pazar ağımızı çeşitlendirme amacıyla çıktığımız bu yolda tüm dünyaya yayılmayı hedefliyoruz” dedi.

Ali Kavak, yeni yılda ihracatta daha büyük atılımlar hedeflediklerini vurgulayarak “İhracatımızın bu yıl daha da artması için çalışmalarla başladık. Rusya’da ihracat kalemlerimizden olan domates, üzüm gibi ürünlerimizde halen yasaklar devam etmesine rağmen umutluyuz. Çünkü bu yasakların kaldırılması için çabalarımız hem hükümet düzeyinde hem de bizlerin çabasıyla devam ediyor. Şu an Rusya ile yaş sebze ve meyvede olan mevcut ihracatımızda en az yüzde 10 ila 15 düzeyinde artış sağlanacağına inanıyorum. Çünkü çalışmalarımız çok şükür çok iyi gidiyor. Dolardaki artış da ihracatçılarımızın lehine gelişen bir durum” değerlendirmesinde bulundu. Rusya ile ilişkilerin son derece hızlı şekilde geliştiğini anlatan Kavak, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin’e teşekkür etti.

Türkiye, dünyada 5. sırada

Türkiye’nin dünya yaş meyve sebze üretiminden aldığı yüzde 2,4 pay ile 5’inci sırada bulunduğunu belirten Ali Kavak, “Türkiye narenciye üretiminde ise yüzde 2,7 pay ile 9’uncu sırada. Yaklaşık bir milyar dolarlık ihracata imza atan Türk narenciye sektörü, ürün çeşitliliği açısından da zenginlik gösteriyor. Türkiye’nin toplam narenciye ihracatının yüzde 36’sını mandalina, yüzde 35’ini limon, yüzde 20’sini portakal, yüzde 9’unu da greyluft oluşturuyor. Türk ihracatçıları ve üreticileri olarak, tanıtımın yanı sıra; üretim metotlarımızı ve teknolojilerimizi

ALİ KAVAK

Akdeniz Yaş Meyve Sebze
İhracatçıları Birliği Başkanı

“Türk ihracatçıları ve üreticileri olarak, tanıtımın yanı sıra; üretim metotlarımızı ve teknolojilerimizi insan ve çevre sağlığı odaklı yaparak, ürün kalitesini artırarak büyümeyi hedefliyoruz.”

insan ve çevre sağlığı odaklı yaparak, ürün kalitesini artırarak büyümeyi hedefledik. Sağlığa ve teknolojiye yaptığımız yatırımların karşılığını almaya başladığı-

mızı, ürünlerimizin beğeniyle tüketildiğini görmekten mutluyuz. Kendi halkımız ile birlikte tüm dünya halklarının sağlığını çok önemsiyoruz” şeklinde konuştu.

EN FAZLA YAŞ MEYVE SEBZE İHRACATI YAPILAN 10 ÜLKE

RUSYA	331,8 MİLYON DOLAR
IRAK	293 MİLYON DOLAR
ALMANYA	201,2 MİLYON DOLAR
UKRAYNA	132,7 MİLYON DOLAR
SUUDİ ARABİSTAN	119,7 MİLYON DOLAR
BEYAZ RUSYA	112,8 MİLYON DOLAR
ROMANYA	112,2 MİLYON DOLAR
GÜRCİSTAN	73,1 MİLYON DOLAR
HOLLANDA	54,9 MİLYON DOLAR
POLONYA	50,6 MİLYON DOLAR

TEKSTİL İHRACATI HIZ KESMEDİ

Türkiye 2016 genel tekstil ihracatında düşüş yaşarken ATHİB ihracatı yüzde 2,42 oranında artış yakaladı. Yılı 895 milyon dolar ihracat ile kapatan ATHİB'in ihracatında İtalya yüzde 20'lik pay ile zirvede yer aldı.

Türkiye genel tekstil ihracatı 2016 yılında 2015 yılına kıyasla yüzde 0,95 oranında azalarak 7,8 milyar dolar olarak gerçekleşti. Geride bıraktığımız yıl Türkiye genel ihracatındaki düşüş ise yüzde 1,4 oldu. Tekstil sektörünün yapmış olduğu ihracat, Türkiye ihracatından aldığı pay yüzde 5,54 oldu. Akdeniz Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği'nin (ATHİB) 2016 yılı tekstil ve hammaddeleri sektör ihracatı ise 2015 yılına oranla yüzde 2,42 oranında artışla 894,8 milyon dolar olarak gerçekleşti. ATHİB'in Türkiye geneli tekstil sektör ihracatından aldığı pay yüzde 11,37 oldu.

Tekstil ihracatında İtalya lider

Türkiye geneli tekstil sektör

ihracatı incelendiğinde 2016 yılında İtalya'nın 729 milyon dolar ihracat ve yüzde 9'luk pay ile ilk sırada, Bulgaristan'ın 598 milyon dolar ihracat ve yüzde 8'lik ihracat ile ikinci sırada ve İran'ın 437 milyon dolar ihracat ve yüzde 6'lık ihracat ile üçüncü sırada yer aldığı görülmekte. Özellikle 2015 yılına kıyasla İspanya, Hollanda, Fas ve Tunus'ta hem miktar hem de değer bazında artış yaşandığı görülüyor. Türkiye geneli sektör ihracatının da geçtiğimiz 2015 yılına kıyasla miktar bazında yüzde 4 arttığı ancak değer bazında yüzde 1 azaldığı görülüyor.

Dokuma kumaşlar yerini koruyor

2016 yılında Türkiye geneli tekstil ve hammaddeleri sektör ihracatı ürün grupları ba-

zında değerlendirildiğinde; dokuma kumaş ürünlerinin 2,8 milyar dolar ve yüzde 36'lık pay ile ilk sırada, örme kumaşların 1,5 milyar dolar ve yüzde 19'luk pay ile ikinci sırada, dokunmamış kumaşlar ve eşyaların ise 1,2 milyar dolar ve yüzde 16'lık pay ile ise üçüncü sırada yer aldığı görülüyor. Geride bıraktığımız yıl suni-sentetik ipliklerin yüzde 4 ihracat artışı ile 1,1 milyar dolarlık ihracat yakaladığı görülüyor. Pamuk ipliği ihracatının yüzde 3 düşüş ile 454 milyon dolar olduğu görülüyor. Suni-sentetik elyaf ihracatının yüzde 16 düştüğü görülürken, pamuk elyafı ihracatının 197,6 milyon dolar düzeyinde gerçekleştiği görülüyor. Tekstilde öne çıkan iller Türkiye tekstil ve hammaddeleri 2016 yılında

sektörel ihracatı iller bazında incelendiğinde; İstanbul'un 3,5 milyar dolar ile ilk sırada yer aldığı görülüyor. İstanbul'u, 1,3 milyar dolar ile Gaziantep ve 947 milyon dolar ile Bursa izliyor. Tekstil ve hammaddeleri sektör ihracatı il sıralamasında, bölgemizde Kahramanmaraş, Adana ve Kayseri sırasıyla 4. ,5. ve 6. sırada yer almıştır. Mersin'in ihracatında miktar bazında azalış değer bazında ise artış kaydedildiği görülüyor. Kahramanmaraş'tan 2016 yılında 585,8 milyon dolarlık ihracat yapıldığı görülüyor. Adana'nın ihracatı ise yüzde 10 düşüşle 319,9 milyon dolar düzeyine gerilemiş durumda. Kayseri'nin tekstil ve hammaddeleri ihracatı yüzde 7 düşüşle 280 milyon dolar oldu. Mersin'in ihracatı yüzde 34

ZEKİ KIVANÇ
ATHİB Başkanı

"ATHİB olarak geride bıraktığımız yıl miktar olarak tekstil yüzde 10 ihracat artışı yakalamamıza rağmen değer bazında yüzde 2 oranında artış yakaladık."

artış ile 15,7 milyon dolar olurken, Hatay'dan yapılan tekstil ihracatının yüzde 22 düşüşle 11,8 milyon dolara gerilediği görülüyor.

AKİB'in tekstildeki payı % 11

Türkiye geneli tekstil ve hammaddeleri 2016 yılında sektör ihracatı, genel sekreterlik bazında incelendiğinde, yüzde 45 oranındaki pay ile İTKİB ilk sırada yer alıyor. İTKİB'i yüzde 20 ile GAİB, yüzde 13 ile ÜİB ve yüzde 11 ile ATHİB izliyor. ATHİB yaptığı tekstil ve hammaddeleri ihracatında hem miktar hem de değer bakımından 2015 yılına oranla yaptığı ihracat artışı ile dikkat çekiyor. Tekstil ihracatını 3,6 milyardan yüzde 32 artış ile 5,4

milyar dolara çıkararak Doğu Karadeniz İhracatçıları Birliği en fazla ihracatını artıran birlik olurken, İstanbul İhracatçıları Birliği'nin tekstil ve hammaddeleri ihracatının yüzde 24 artış ile 60 milyon doları bulduğunu gö-

rüyoruz. İstanbul İhracatçıları Birliği'ni yüzde 11 artış ile Denizli İhracatçıları Birliği takip etti.

ATHİB, tekstile güç katıyor

Akdeniz Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği'nin 2016 yılında tekstil ihracatında miktar bazında yüzde 10, değer bazında ise yüzde 2 oranında artış kaydettiğini belirten ATHİB Başkanı Zeki Kıvanç, "Sektör ihracatı ürün gruplarına göre incelendiğinde; dokuma kumaşların yüzde 38 pay ile ilk sırada, örme kumaşların yüzde 24 ile ikinci sırada ve pamuk elyafının ise yüzde 12 ile üçüncü sırada yer aldığı görülüyor. 2015 yılına kıyasla, sektör ihracatında suni-sentetik elyaf ihracatında hem miktar hem de değer bazında oldukça önemli bir artış görülürken aynı olumlu artışın suni sentetik ipliklerde de kaydedildiği görülüyor" dedi.

2016 yılı ATHİB tekstil ve hammaddeleri sektör ihracatı ülkeler bazında incelendiğinde, İtalya'nın 176,4 milyon dolar ihracat ve yüzde 20'lik pazar payı ile ilk sırada, Bulgaristan'ın 51,8 milyon dolar ihracat ve yüzde 6 pay ile ikinci sırada yer aldığı görülüyor.

ATHİB'İN EN FAZLA İHRACAT YAPTIĞI 10 ÜLKE

İTALYA	176,4 MİLYON DOLAR
BULGARİSTAN	51,8 MİLYON DOLAR
ABD	46,6 MİLYON DOLAR
İSPANYA	44,6 MİLYON DOLAR
PORTEKİZ	33,3 MİLYON DOLAR
ALMANYA	28,8 MİLYON DOLAR
BREZİLYA	27,9 MİLYON DOLAR
İNGİLTERE	25,9 MİLYON DOLAR
POLONYA	24,7 MİLYON DOLAR
MISIR	21,6 MİLYON DOLAR

2016 TEKSTİL
İHRACATI % 0,95
DÜŞÜŞ İLE
7,8 MİLYAR \$

ATHİB'İN
2016 TEKSTİL
İHRACATI %
2,42 ARTIŞ İLE
895 MİLYON \$

ATHİB'İN
İHRACATINI EN
ÇOK ARTTIRDIĞI
ÜLKE
ÜRDÜN

2016 YILINDA
ATHİB'TEN
ÜRDÜN'E YAPILAN
İHRACAT %
55 ORANINDA
ARTARAK
19,6 MİLYON \$

TEKSTİL VE
HAMMADDELERİ
İHRACATINDA
ATHİB'İN PAYI

% 11

AKAMİB, ZOR YILI İHRACAT ARTIŞI İLE KAPATTI

Türkiye genel ihracatı ve ağaç mamulleri ve orman ürünleri ihracatında yaşanan düşüşe rağmen AKAMİB'in ihracatı 2016 yılında yüzde 2 artış kaydetti. Yapılan ihracatta miktar olarak bir önceki döneme göre yaşanan artışların değere daha az yansıdığı görüldü.

İhracatçılar için 2016 yılının çok zorlu bir yıl olduğuna değinen Akdeniz Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri İhracatçıları Birliği (AKAMİB) Başkanı Bülent Aymen, "Özellikle Başkanı olduğum bölge ihracatçıları için, Suriye, Rusya ve Irak pazarlarındaki sıkıntılar nedeniyle, çok daha zorlu bir yıldır. Tüm bu zorluklara rağmen AKAMİB olarak 2016 yılını önceki yıla göre yüzde 1,91 oranında artışla kapattık. Türkiye geneli mobilya, kağıt ve orman ürünleri ihracatında da yine yüzde 0,69 oranında artış söz konusu. Yani bizim bölge olarak sıkıntımıza rağmen

Türkiye genelinin üzerinde bir artışımız var" dedi.

Mobilya ihracatı arttı
Türkiye geneli mobilya, kağıt ve orman ürünleri ihracatı 2016 yılında 4 milyar 102 milyon 999 bin dolar olarak gerçekleştiğini belirten Bülent Aymen, "Akdeniz İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği'nin 2016 yılı sektörel bazda ihracat rakamlarına göre, mobilya, kağıt ve orman ürünleri ihracatı ise 549 milyon 237 bin dolar oldu. İhracatımızın yüzde 60'lık kısmını 328 milyon 552 bin dolar ile mobilyalar oluşturdu. Mobilya ihracatımız 2015 yılına oranla

miktarda yüzde 8 oranında artarken, değerde yüzde 2 oranında düşüş gösterdi. Kağıt-karton ve matbu yayınlar mal grubumuz ise 119 milyon 825 bin dolar ihracat ve yüzde 22'lik oranla ikinci en yüksek ürün grubumuz oldu. Bu mal grubumuzda miktarda yüzde 18 oranında artış sağlarken, değerde yüzde 12 artış kaydedildi" dedi.

Kereste- palet ihracatı artacak

2016 yılında tek düşüş yaşanan sektörün kereste-sandık ve palet ürün grubunda olduğunu söyleyen Bülent Aymen, "43 milyon 903 bin

dolar ihracatla miktarda yüzde 6, değerde yüzde 7 düşüş yaşadık. Ancak konuyla ilgili başlattığımız bir URGE Projesi var, bu grubun ihracatını artırmak için pazarlama faaliyetlerimiz başladı. İlk olarak 7-9 Mart 2017'de Dubai'deki Woodshow Fuarı'na URGE firmalarımız 12 metrekare stantla katılacak ve faaliyetlerimiz 3 sene boyunca devam edecek. Diğer ahşap mamulleri ürün grubumuz 38 milyon 371 bin dolar ihracatla miktarda yüzde 12, değerde yüzde 10 artış ve orman tali ürünleri grubumuz da 18 milyon 555 bin dolar ihracatla miktarda yüzde 25 ve değerde yüzde

26 oranında artış sağlandı” şeklinde konuştu.

Miktar arttı değer düştü

2016 yılında neredeyse tüm ürün gruplarında miktar ile değer arasındaki farka dikkat çeken Bülent Aymen, “Miktarda artış olup da değerde düşüş olan mal gruplarımız var. Bu durum, ihracatçılarımızın daha fazla ürünü daha ucuza satmak zorunda kaldıklarının, verdikleri cansiperane çabanın göstergesidir. 2016 yılında Akdeniz Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri birliğimizin yüzde 31 payla en fazla ihracat yaptığı ülke Irak oldu. Irak’a 2015 yılına oranla miktarda yüzde 22, değerde ise yüzde 9 oranında daha fazla ihracat yapmışız, yani Irak’a ihracatımızda da fiyat düşürmüş ihracatçımız. En fazla ihracat yaptığımız ikinci ülke Almanya’ya ihracatımız yüzde 6 oranında artarken, üçüncü ülke İngiltere’ye ihracatımız yüzde 28 oranında arttı. En fazla ihracat yaptığımız ilk 10 ülke içinde en ciddi artış yüzde 42 ile İtalya’ya yapılan ihracatta gerçekleşirken, en ciddi düşüş ise yüzde 29 ile Suudi Arabistan’a yapılan ihracatta yaşandı. Bölgesel olarak ihracatımızın artış göstermesine rağmen biliyoruz ki hedeflediğimiz büyüme oranlarına ulaşabilmemiz, sektörümüzün uzun dönemli hedeflerini gerçekleştirebilmemiz için alternatif ihraç pazarlarına ihtiyaç duyulduğu aşikardır, bu ihtiyacı da yürüttüğümüz URGE Projesi, Inovasyon Haftası, Ar-Ge Proje Pazarı gibi etkinlikler ve projeler ile çözmeye çalışıyoruz” dedi.

İnovasyona yatırım kazandırır

“Tahminim odur ki; ihracatçı olarak bizler her şey yolunda gitseydi, bu konjonktürel dalgalanmalar, darbe kalkışmaları, tüm dünyada

BÜLENT AYMEN
AKAMİB Başkanı

“Bölgesel olarak ihracatımızın artış göstermesine rağmen biliyoruz ki hedeflediğimiz büyüme oranlarına ulaşabilmek için URGE projeleri, inovasyon ve Ar-Ge projelerine yönelik çalışmalarımızı sürdürüyoruz.”

yaşanan seçimler, referandumlar, terör olayları vb., inanıyorum ki 2009 yılında koyduğumuz ve 2011 yılında kamuoyu ile paylaştığımız 2023 hedefimizin çok yakınında olabilirdik” diyen Bülent Aymen sözlerine şöyle devam etti: “Fakat bu çaresizlik bizi başka hedeflere kanalize etti, bizi Ar-Ge’ye bütçe ayırmaya, inovasyona yatırım yapmaya yöneltti, aslında bunlar uzun vadede bize daha çok getirisi olacak hedefler. Sektörümüz uygun makro-ekonomik koşullarda daha büyük artışlara müsait bir dinamizme ve potansiyele sahiptir. Tüm ekonomik koşullarda elimizden gelenin en iyisini yapmaya gayret ediyoruz.”

Enerji maliyetleri olumsuz etkiliyor

Yerli ürün kullanarak ihracat yapan sektörlerin, yabancı girdilerle ihracat yapanlara göre daha şanslı olduğuna işaret eden Aymen, mobilyacılık sektöründe yüzde 80 yerli girdi kullanıldığını söyledi. Aymen, “Dövizdeki artış sonrası ihracatçı kar edecek gibi gözükse de enerji ve diğer maliyetlerdeki artışlardan, orta ve uzun dönem içinde olumsuz etkilenecektir” şeklinde konuştu. Sektörün 2016 ihracatının yaklaşık 2,7 milyar dolar olarak gerçekleştiğini belirten Aymen, 2017’ye yönelik belirsizliklerin devam ettiğini, geçen yılki performansı korumayı hedeflediklerini kaydetti.

TÜRKİYE 2016
MOBİLYA, KAĞIT
VE ORMAN
ÜRÜNLERİ
İHRACATI:

4,1 MİLYAR \$

AKAMİB’İN BİR
ÖNCEKİ YILA
GÖRE İHRACAT
ARTIŞI

% 1,9

AKAMİB 2016
İHRACATI
549,2 MİLYON \$

AKAMİB’İN
İHRACATININ
% 60’INI
MOBİLYALAR
OLUŞTURDU

AKAMİB
İHRACATINDA
İRAK’IN PAYI

% 31

HAZIR GİYİM YERİNİ SAĞLAMLAŞTIRDI

Yükseliş trendini bırakmayan hazır giyim, 2016 yılında 17 milyar dolar ile otomotivden sonra en çok ihracat gerçekleştiren ikinci sektör oldu. Hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı, Türkiye genel ihracatı içindeki payını da artırıyor.

Türkiye hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı 2016 yılında 2015 yılının eş değer dönemine kıyasla yüzde 0,06 oranında bir artış kaydederek 16,9 milyar dolar olarak gerçekleşti. Sektörün Ocak - Aralık ayları Türkiye toplam ihracatındaki payı ise yüzde 11,94 oldu. Bu pay 2013 yılında yüzde 11,4, 2014 yılında yüzde 11,9 ve 2015 yılında ise yüzde 11,8 idi. Öte yandan, hazır giyim ve konfeksiyon ihracatının sanayi ihracatı içerisindeki payı 2015 yılında yüzde 15,6 iken 2016 yılında yüzde 15,8 oldu. Veriler, hazır giyim

ve konfeksiyon sektörünün hem Türkiye genel ihracatındaki payının hem de sanayi ihracatındaki payının 2016 yılında arttığını ortaya koyuyor. Akdeniz İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği'nin 2016 yılı Ocak - Aralık ayları sektörel bazda ihracat rakamları incelendiğinde ise; 434 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı gerçekleştirildiği görülüyor. Bir önceki yılın eş değer dönemine kıyasla sektör ihracatında yüzde 2,23 oranında bir düşüş yaşanırken ülke geneli hazır giyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı yüzde 2,56 oldu.

Bayan dış giyim zirvede

Türkiye hazır giyim ve konfeksiyon sektörü 2016 yılı Ocak - Aralık ayları ihracatı ürün grubu bazında incelendiğinde; bayan dış giyim 8,7 milyar dolar ile ilk sırada yer aldığı görülüyor. Bayan dış giyim toplam sektör ihracatındaki payı ise yüzde 51 olarak gerçekleşti. Bunu, 3,5 milyar dolar ile bay dış giyim ve 1,3 milyar dolar ile giyim aksesuarları izledi. Türkiye hazır giyim ve konfeksiyon sektörü 2016 yılı Ocak - Aralık ayları ihracatı ülkeler bazında incelendiğinde; Almanya'nın

3,1 milyar dolar ile ilk sırada yer aldığı görülmekte. Almanya'nın toplam sektör ihracatındaki payı ise yüzde 19 olarak gerçekleşti. Bunu, 2,02 milyar dolar ile Birleşik Krallık ve 1,7 milyar dolar ile İspanya izledi. Akdeniz Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliğinin 2016 yılı Ocak - Aralık ayları değer bazında ihracatı ürün gruplarına göre incelendiğinde; bayan dış giyim yüzde 46 pay ile ilk sırada, bay dış giyim yüzde 24 ile ikinci sırada, diğer hazır eşyanın ise yüzde 10 ile ise üçüncü sırada yer aldığı

2016
HAZIR GIYİM
İHRACATI %
0,06 ARTIŞ İLE
16,9 MİLYAR \$

EN ÇOK
HAZIR GIYİM
İHRACATI
YAPILAN
ÜLKE
ALMANYA

AHKİB'İN 2016
HAZIR GIYİM
İHRACATI % 2,2
DÜŞÜŞ İLE
434,8 MİLYON \$

AHKİB'İN EN
ÇOK İHRACAT
YAPTIĞI ÜLKE
POLONYA
76,6 MİLYON \$

HAZIR GIYİM
İHRACATI
İÇERİSİNDE
AHKİB'İN PAYI
% 3

HAYRİ UĞUR
AHKİB Başkanı

"Hazır giyim ve konfeksiyon sektörü olarak zorlu geçen 2016 yılını 17 milyar dolar ile kapatmanın gururunu yaşıyoruz."

görülmüyor. 2015 yılı Ocak - Aralık dönemine kıyasla, ilk 10 sırada yer alan ürün gruplarından bayan dış giyim, diğer hazır eşya, pamuklu ev tekstili, bayan iç giyim ve suni – sentetik ev tekstili ihracatında artış kaydedildi.

Hazır giyimi İstanbul sırtlıyor

Türkiye hazır giyim ve konfeksiyon sektörü 2016 yılı Ocak - Aralık ayları ihracatı iller bazında incelendiğinde; İstanbul'un 12,4 milyar dolar ile ilk sırada yer aldığı görülmekte.

➤ AHKİB'İN EN FAZLA İHRACAT YAPTIĞI 10 ÜLKE

POLONYA	76,6 MİLYON DOLAR
İSPANYA	60,7 MİLYON DOLAR
ALMANYA	55,5 MİLYON DOLAR
UKRAYNA	47,3 MİLYON DOLAR
BULGARİSTAN	36,9 MİLYON DOLAR
SUUDİ ARABİSTAN	21,7 MİLYON DOLAR
FRANSA	17 MİLYON DOLAR
LETONYA	12 MİLYON DOLAR
MACARİSTAN	10 MİLYON DOLAR
İNGİLTERE	10 MİLYON DOLAR

İstanbul'un toplam sektör ihracatındaki payı ise yüzde 74 olarak gerçekleşmişti. İstanbul'u, 1,13 milyar dolar ile İzmir ve 1,10 milyar dolar ile Denizli izledi. Hazır giyim ve konfeksiyon sektörü ihracatı 2016 yılı Ocak - Aralık ayları il sıralamasında Adana 100,4 milyon dolar ile 9. sırada, Kahramanmaraş 61,8 milyon dolar ile 11. sırada, Mersin 32,7 milyon dolar ile 18. sırada yer aldı.

AHKİB'in ihracat lideri Polonya

2016 yılı Ocak - Aralık Ayları, Genel Sekreterliğimizden ürün grubu bazında yapılan ihracata bakıldığında ilk 3 sırayı bayan dış giyim, bay dış giyim ile diğer hazır eşyanın aldığı görülmektedir. Bu 3 ürün grubunun ihracatını incelediğimiz zaman, bayan dış giyimin sırasıyla en çok Polonya, Ukrayna ve Bulgaristan'a; bay dış giyimin İspanya, Ukrayna ve Almanya'ya; diğer hazır eşyanın ise Suudi Arabistan, Irak ve Suriye'ye ihracatının yapıldığı görülmektedir. Akdeniz Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliğinin 2016 yılı Ocak - Aralık ayları değer bazında ihracatı ülkelere göre incelendiğinde; Polonya'nın yüzde 18 pazar payı ile ilk sırada, İspanya'nın yüzde 14 ile ikinci sırada ve Almanya'nın ise yüzde 13 ile üçüncü sırada yer aldığı görülmekte. 2015 yılı aynı döneme kıyasla, ilk 10 sırada yer alan ülkelerden yalnızca Birleşik Krallık'a gerçekleştirilen ihracatta düşüş yaşandı. 2016 yılı Ocak - Aralık döneminde AHKİB'in ülkeler bazında yaptığı ihracata bakıldığında ilk üç sırayı Polonya, İspanya ve Almanya aldı.

ASHİB GELECEĞE EMİN ADIMLARLA YÜRÜYOR

Türkiye su ürünleri ve hayvansal mamuller ihracatı 2016 yılında yüzde 4,3 artış ile 1,9 milyar dolar oldu. ASHİB ihracatı da geride bıraktığımız yılda yüzde 8,3 artışla 281 milyon dolara ulaştı.

Türkiye su ürünleri ve hayvansal mamulleri ihracatı geride bıraktığımız 2016 yılında, 2015 yılına göre yüzde 4,3 oranında bir artış kaydederek yaklaşık 1,9 milyar dolar olarak gerçekleşti. Sektörün Türkiye toplam ihracatındaki payı yüzde 1,3 oldu. Akdeniz İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği'nin 2016 yılı Ocak-Aralık dönemi sektörel bazda ihracat rakamları incelendiğinde ise; 281 milyon dolar su ürünleri ve hayvansal mamuller ihracatı gerçekleştirildiği görülmektedir. Bir önceki yılın eş değer dönemine kıyasla sektör ihracatında yüzde 8,3 oranında artış yaşadı.

catında yüzde 8,3 oranında artış yaşadı.

En çok balık ihraç ettik

Türkiye geneli su ürünleri ve hayvansal mamuller sektörü 2016 Ocak-Aralık dönemi ürün ihracatı değer bazında incelendiğinde; balıklar yüzde 21,5'lik pay ve 406 milyon dolar ile ilk sırada yer alırken; 362 milyon dolar ile kanatlı eti ikinci sırada yer aldı. Bu ürünlerin ardından 290 milyon dolarla yumurtalar üçüncü sırada yer aldı. 2016 yılında balık ihracatı bir önceki yıla göre yüzde 14,5 oranında arttı. 2015 yılında 355 milyon dolarlık

balık ihracatı gerçekleştirilmişti.

Sektörün 2023 hedefi 5 milyar dolar

Su ürünleri ve hayvansal mamuller sektörünün 2015 yılı öncesinde, 2023 hedefi olarak 2,5 milyar dolar ihracat hedefi belirlediğini belirten ASHİB Başkanı Ali Can Yamanyılmaz, "Fakat sektörümüz 2015 yılında 2,27 milyar dolar ihracat gerçekleştirdiğinden dolayı 2023 ihracat hedefimiz 5 milyar dolar olarak belirlenmişti. İhracatta son yıllarda yaşanan dalgalanmalara rağmen sektörün 2023 yılın-

da 5 milyar dolar hedefine ulaşacağına olan inancımız tamdır. Akdeniz Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği çatısı altında 270 adet ihracatçı firmamız bulunuyor. Bu firmalar; canlı hayvanlar, süt ve süt ürünleri, su ürünleri ve balıklar, kanatlı eti, yumurta, hayvansal ürünler ve bağırsak alt sektörlerinde faaliyet gösteriyorlar" dedi.

ASHİB ihracatında lider Irak

Akdeniz Su Ürünleri ve Hayvansal Mamulleri İhracatçıları Birliğinin 2016 Ocak-Aralık dönemi değer

ALİ CAN YAMANYILMAZ
ASHİB Başkanı

"Su ürünleri ve hayvansal mamuller ihracatı 2016 yılında yüzde 4,3 artış yakalayarak 1,9 milyar düzeyine ulaştı. Sektör olarak 2023 hedeflerimize kararlı bir şekilde yürüyoruz."

bazında ihracatı ülkelere göre incelendiğinde; Irak'ın 122 milyon dolar ile ilk sırada olduğu ve bu ülkeyi sırasıyla Suriye ve Lübnan'ın takip ettiği görülmekte. Irak'ın 2015 yılında 116,5 milyon dolar ihracat yapılırken 2016'da bu ülkeye ihracat yüzde 5,1 artmış. ASHİB'in yapmış olduğu ihracat içinde Irak'ın payı yüzde 43,5 düzeyinde bulunuyor. Suriye'ye 2015 yılında 40,6 milyon dolar ihracat yapılırken 2016 yılında bu ülkeye ihracat yüzde 16,8 düşüş göstererek 33,8 milyon dolar düzeyine inmiş durumda. Lübnan'a 2015 yılında 25,8 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilirken 2016 yılında bu rakam 25,1 milyon dolar düzeyine düşmüştür. ASHİB'in ihracat yaptığı

ülkeler arasında Almanya'ya 2016 yılında ihracat yüzde 1,2 artış göstererek 15,2 milyon dolar oldu. ASHİB'in en fazla ihracat yaptığı ilk 20 ülke içerisinde Rusya'ya yapılan ihracatın yüzde 7114 oranında arttığı dikkat

ASHİB'İN EN FAZLA İHRACAT YAPTIĞI 10 ÜLKE

IRAK	122,5 MİLYON DOLAR
SURİYE	33,8 MİLYON DOLAR
LÜBNAN	25,1 MİLYON DOLAR
ALMANYA	15,2 MİLYON DOLAR
BANGLADEŞ	10,2 MİLYON DOLAR
PAKİSTAN	10,1 MİLYON DOLAR
RUSYA	7,1 MİLYON DOLAR
KKTC	5,9 MİLYON DOLAR
VIETNAM	4,6 MİLYON DOLAR
LİBYA	4,5 MİLYON DOLAR

çekiyor. ASHİB tarafından 2015 yılında çok düşük düzeyde olan ihracatın 7,1 milyon dolar seviyesine çıktığı dikkat çekiyor. ASHİB ihracatında dikkat çekici artış yakalanan pazarlardan biri de Bangladeş, Bangladeş'e 2016 yılında yüzde 389,5 oranında artış ile 10,2 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirildi. 2015 yılında ABD'ye 16 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirilirken bu rakamın 2016 yılında yüzde 72,1 oranında düşerek 4,4 milyon dolar düzeyine gerilediği görülüyor.

ASHİB, en çok kümes hayvanı ihraç etti

Akdeniz Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliğinin 2016 Ocak-Aralık dönemi ürün ihracatı değer bazında incelendiğinde; kümes hayvanları etleri, yüzde 22'lik pay ve 60 milyon dolar ile ilk sırada yer alırken; 59 milyon dolar ile yumurtalar ikinci sırada yer aldı. Bu ürünlerin ardından 49 milyon dolarla süt tozu üçüncü sırada yer almaktadır. ASHİB tarafından 2015 yılında 77 milyon dolar olarak gerçekleştirilen kümes hayvanları ihracatının yüzde 21,9 oranında düştüğü görülüyor. Yumurta ihracatının ise 58,1 milyon dolar düzeyinden 59,6 milyon düzeyine çıktığı görülüyor.

2016 SU
ÜRÜNLERİ VE
HAYVANSAL
MAMULLERİ
İHRACATI
1,9 MİLYAR \$

BALIK
İHRACATI
LİDER
406,7 MİLYON \$

ASHİB'İN
İHRACATI % 8,3
ARTIŞ İLE
282 MİLYON \$

RUSYA EN ÇOK
İHRACAT ARTIŞI
YAŞANAN ÜLKE
% 7114 ARTIŞ
7,1 MİLYON \$

ASHİB'İN
SEKTÖR
İÇİNDEKİ
İHRACAT PAYI
% 14,8

ÇEVRE VE İNSAN SAĞLIĞI İÇİN İNOVATİF ÜRETİM ŞART

ALİ KAVAK

Akdeniz Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği Başkanı

Türkiye narenciye sektörü, 4 milyon tona yakın üretimi ile dünyada 9'uncu sırada yer alıyor. Yaklaşık 1 milyar dolarlık ihracatı ile özellikle doğrudan ya da dolaylı olarak 5 milyonluk bir nüfusun geçimini sağladığı önemli bir sektör. Türk narenciyesinin eşsiz doğal lezzeti ve yüksek kalitesinin sağladığı avantajlar dikkate alındığında, üretimin üçte birlik bölümünün neden ihracata ayrılmış olduğu daha iyi anlaşılıyor. Narenciye Tanıtım Grubu, Türk narenciye ürünlerinin yurtiçi ve yurtdışı talebini artırmak adına

kaliteli üretim planlaması ve doğru pazarlama kanallarının kullanımı enstrümanlarını organize bir şekilde ve ülke politikası olarak yürütmek için faaliyet gösteriyor. Narenciye Tanıtım Grubu, narenciye ürünlerimizin tanıtım ve pazarlaması yönündeki çalışmalarını narenciyede "Türk Malı" imajını ön plana çıkararak markalaşma sürecini tamamlama hedefine oturtmuş durumda.

Sağlıklı üretim için Ar-Ge şart

Narenciye Tanıtım Grubu Başkanı Ali Kavak, Türkiye'de yaş sebze meyve üretiminde tarımsal uygulamaların çok geliştiğini, dünya standartlarında insan, çevre ve hayvan sağlığı odaklı olduğunu belirtti. Kavak, tarımsal üretimin büyük kısmının ülke içinde tüketildiğini belirterek: "Kendi insanımızın sağlıklı

gibi ihracat yaptığımız ülke halklarının da sağlığına karşı duyarlıyız, bunun için tüm tarım paydaşlarımızı sürdürülebilir gıda ve çevre güvenliği konusunda eğitiyoruz" dedi. Türk tarımının çok hızlı geliştiğine değinen Ali Kavak, yeni ürün geliştirmeleri, zirai mücadele ve uluslararası teknik standartlara uygunluğun sağlanması ile ilgili birçok araştırma geliştirme projelerini başarı ile gerçekleştirdiklerini ve tarımda lider ülke olma yolunda hızla ilerlediklerini belirtti.

Yeni ürünler için çalışmalara devam

Uluslararası pazarda rekabet avantajını koruyabilmek için yeni ürünlerin üretilmesi büyük önem taşımakta diyor Ali Kavak, "Bu duruma istinaden, NTG, yeni narenciye çeşitlerinin üretilmesi hususunda Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü ve Alata

Akdeniz Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği Başkanı Ali Kavak, Türkiye'de yaş sebze meyve üretiminde tarımsal uygulamaların çok geliştiğini, dünya standartlarında insan, çevre ve hayvan sağlığı odaklı olduğunu belirtti.

Tarımsal Araştırma Enstitüsü, Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi rehberliği ile yapılan proje ve çalışmaları desteklemektedir. Narenciye Tanıtım Grubu olarak Türkiye'de üretim ile ihracatı da bir bütün olarak düşündüklerini belirten Ali Kavak, "Biz beraber kalkındıracağız bu sektörü. Ülkemizin sorunlarını beraber aşacağız. Önceki yıllarda Narenciye Tanıtım Grubu olarak 26 ayrı ülkede tanıtım kampanyaları yaptık" dedi. Narenciye Tanıtım Grubu olarak bu yıl 8 ayrı ülkede tanıtım kampanyası gerçekleştirdiklerinin altını çizen Kavak, şunları kaydetti: "Rusya'ya gittiğinizde dergileri, gazeteleri alın hepsinde Türk narenciyesi var. Türk narenciyesi olarak özel bir dergi çıkardık Rusya'da. 8 ayrı ülkede basın mensuplarına, market zincirlerinin CEO'larına Türk narenciyesini anlatıyoruz."

Türkiye

Discover the potential

Dünyanın büyüyen ekonomisi!

Azmi inovasyonla bilenen, genç ruhu tutkuyla büyüyen, değişimin ustası olmuş bir milletiz biz.

Tarihsel ve kültürel değerlerini yeni markasına taşıyan Türkiye, gücünü ve hikayesini dünyaya anlatıyor!

Potansiyeli keşfet:
turkeydiscoverthepotential.com

#gücünükeşfettürkiye

IRAK ANKARA BÜYÜKELÇİSİ ALEVİ'DEN AKİB'E ZİYARET

Türkiye-İrak Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TİSİAD)'ın davetiyle, bir dizi incelemelerde bulunmak üzere Mersin'e gelen Irak'ın Ankara Büyükelçisi Hişam Ali Ekber İbrahim el Alevi, 30 Aralık 2016 tarihinde Akdeniz İhracatçı Birlikleri'ni de ziyaret etti. Akdeniz Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Ali Can Yamanyılmaz'ın evsahipliğinde gerçekleşen ziyarete, TİSİAD Başkanı Nevaf Kılıç ve TİSİAD üyeleri ile Akdeniz Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu

Üyesi Nurullah Eskitütüncü de refakat etti. Akdeniz İhracatçı Birlikleri'nin

Irak'a en fazla ihracat gerçekleştiren birlik olduğunu, 2016 yılında en

fazla ihracat gerçekleştiren ülke sıralamasında Irak'ın 4'üncü sırada yer aldığını belirten Yamanyılmaz, iki ülke arasındaki ticaretin her iki ülke menfaatine olacak şekilde geliştirilmesine yönelik düşüncelerini paylaştı. Irak'ın Ankara Büyükelçisi Hişam Ali Ekber İbrahim el Alevi ise, Türkiye-İrak arasındaki ticari ilişkilerin 2014 yılındaki petrol fiyatlarının düşüşünün ardından sektöre uğradığını, ancak iki ülke arasındaki ilişkilerin güçlendirilerek, ticari ilişkilerin canlandırılarak eski haline getirilmesi gerektiğine dikkat çekti.

HUBUBAT SEKTÖRÜ AKREDİTFTE UZMANLAŞIYOR

Akdeniz Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği tarafından yürütülen ikinci URGE (Uluslararası Rekabet Gücünün Artırılması ve İhracatının Desteklenmesi) projesi kapsamında düzenlenen eğitim programları hız kesmeden devam ediyor. Harcamaların yüzde 75'inin Ekonomi Bakanlığı tarafından, yüzde 25'inin ise katılımcı firmalar tarafından karşılanacak olan projede 19 firmanın katılımıyla ikinci eğitim faaliyeti gerçekleştirildi. 9 Ocak Pazartesi günü AKİB Merkez binasında Yaşar Üniversitesi öğretim görevlisi Mutlu Yılmaz'ın sunumuyla "Akreditif Uzmanlık Eğitimi" gerçekleştirildi. Düzenlenen eğitim dış ticarete kullanılan ödeme şekillerinin genel

hatlarıyla incelenmesiyle başladı. Ardından bu ödeme yöntemleri içinde en güvenilir yöntem olan akreditifin detaylarına inilerek iyi bir şekilde kavranabilmesi ve uygulanabilmesi için gerekli teorik ve pratik çalışmalar yapıldı. Bu bağlamda katılımcı firma temsilcileri kavramsal

olarak akreditifi öğrenmiş, akreditif çeşitleri ve uygulanma süreci hakkında gerekli teorik bilgiyi elde etmiş, akreditifte süre hesaplamaları konusunda bilgilenmiş ve eğitim sonunda bir akreditif metnini detaylarıyla okuyup analiz etme yetkinliği kazanmış oldular. Eğitim sonunda

her bir katılımcıya 'katılım sertifikası' da verildi. Önümüzdeki Şubat ayında gerçekleştirilecek. Gulfood Fuar ziyaretinin ardından yürütülen URGE projesi kapsamında katılımcı firmaların talep ettiği konular doğrultusunda eğitim faaliyetlerine devam edilecektir.

İnovaLİG 2017

KAYITLARI BAŞLADI

Neden katılmalısınız?

İnovaLİG ile

hem firmanızın inovasyon yetkinliğini ölçün
hem de inovasyon kültürünü interaktif bir platformda geliştirme fırsatı yakalayın!

İnovasyon değerlendirmesini tamamlayan her firmaya ücretsiz olarak inovasyon değerlendirme ve kıyas analizi raporu verilmektedir.

SON BAŞVURU TARİHİ

30
NİSAN
2017

www.inovalig.com

[/inovalig](https://twitter.com/inovalig)

İŞ DÜNYASININ OSCAR'I DOSSO DOSSI'NİN OLDU

Dosso Dossi, "En İnovatif Proje" dalında Avrupa İş Konseyi (EBA) tarafından verilen ve iş dünyasının Oscar'ı sayılan Oxford Socrates Ödülü'ne değer görüldü. Dosso Dossi Holding Yönetim Kurulu Başkanı Hikmet Eraslan, uyguladıkları fuarcılık yöntemini hazır giyim dışında başka sektörlerle de uyarlamayı planladıklarını söyledi.

olduğunu söyledi. Sektörde yeni bir çığır açan Dosso Dossi Fashion Show'un daha önce Yargıtay tarafından "Özgün İş Modeli" olarak tescillendiğini hatırlatan Hikmet Eraslan, şöyle devam etti: "Format olarak tamamen bizim geliştirdiğimiz bu modelle iş dünyamıza farklı bir soluk getirdik. Taklitçiliğin önüne geçip, haklarını korumak isteyen firmalarımıza öncülük ettik. Başarımızın uluslararası düzeyde takdir görmesinden son derece mutlu ve gururluyum" ifadelerini kullandı.

Garantörlük misyonu üstleniyoruz

"100'ün üzerinde üretici firmamızı yılda iki kez 30'un üzerinde ülkeden gelen binlerce alıcı ile buluşturuyoruz" şeklinde sözlerini sürdüren Hikmet Eraslan, "Misafirlerimiz 5 yıldızlı otellerde aileleriyle birlikte hem tatillerini hem de alışverişlerini yapıyorlar. Biz aynı zamanda üretici ve alıcı arasında garantörlük misyonunu üstleniyoruz. 11 yıldır başarıyla uyguladığımız bu modeli, hazır giyim dışındaki sektörlerle de satmayı planlıyoruz" şeklinde konuştu.

İş ve tatili birleştiren özgün modeliyle tüm dünyada adından söz ettiren Dosso Dossi Fashion Show'un başarısı uluslararası arenada da ödülle tescillendi. Dosso Dossi, "En İnovatif Proje" dalında Avrupa İş Konseyi (EBA) tarafından verilen ve iş dünyasının Oscar'ı sayılan Oxford Socrates Ödülü'ne değer görüldü. Avrupa İş Konseyi Socrates Ödülleri her yıl kendi alanlarında yaptıkları çalışmalarla uluslararası toplumun sosyal, ekonomik, kültürel gelişimine ve uluslararası

işbirliğine katkı sağlayan şahıs, kurum ve kuruluşlara veriliyor.

Dosso Dossi Holding Yönetim Kurulu Başkanı Hikmet Eraslan ödülünü Oxford'daki Oxford Town Hall'de düzenlenen törende Socrates Komitesi üyeleri Prof. Dr. Jonh W. A. Netting ve Dr. Vincenzo Costilgo'nun elinden aldı. Hikmet Eraslan, her yıl 30'un üstünde ülkeden binlerce hazır giyim alıcısını Antalya'da buluşturan Dosso Dossi Fashion Show'un dünyada alanında ilk ve tek organizasyon

ron

TEXTILE AUXILIARIES

Deliklikaya Mah. No:43 34867 Hadımköy - Arnavutköy / İstanbul

Tel: +90 212 775 23 50 - 51 - 52 **Fax:** +90 212 775 23 56 **Email:** info@ronkimya.com.tr

www.ronkimya.com.tr

KİMYANIN İNOVATİF PROJELERİNE ÖDÜL

6. Kimyevi Maddeler ve Mamulleri Sektöründe Ar-Ge Proje Pazarı etkinliğinde 14 proje ödüllendirildi. Etkinlikte kırıldak basabilen biyo-yazıcı, yeşil bitkilerden yapay insan kanı üretimi, zeytin çekirdeği atığından antimikrobiyal bioplastik üretimi gibi projeler yarıştı.

Akdeniz Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (AKMİB) ve İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği (İKMİB) 26 Kasım 2016 tarihinde İstanbul Dış Ticaret Kompleksi'nde ortaklığıyla düzenlenen "6. Kimyevi Maddeler ve Mamulleri Sektöründe Ar-Ge Proje Pazarı" gerçekleştirildi. Etkinlikte kırıldak basabilen biyo-yazıcı, yeşil bitkilerden yapay insan kanı üretimi, zeytin çekirdeği atığından antimikrobiyal bioplastik üretimi, UV kaynaklı saç dökülmesinde etkili güneş kremi ve manyetik cilt bakım maskeleri gibi 40 inovatif proje yarıştı. Alanında

uzman isimlerin yer aldığı jüri tarafından seçilen 14 projeye toplam 135 bin TL ödül verildi. İlk 40'a giren proje sahipleri, Ödül Kurulu Toplantısı'nda projelerini jüri üyelerine detaylı olarak anlattıkları sunumlar yaptı. Değerlendirme sonucunda kategoriler bazında birinci seçilen projeler 15 bin TL ikinciler 10 bin, üçüncüler ise 5 bin TL ile ödüllendirildi. Ar-Ge Proje Pazarı kapsamında; akademisyenler, sanayiciler, girişimciler, müteşebbisler ve öğrencilerden oluşan geniş bir katılımcı kitle bir araya gelmiş oldu. Proje ile Ar-Ge ve inovasyon kültürünün yaygınlaşmasına katkıda

bulunmak ve üniversite-sanayi-kamu-girişimci işbirliği ile yüksek katma değerli üretimi ve dolayısıyla ihracatı artırmak temel amaç. Özellikle sanayinin aramalı ihtiyacını karşılamak üzere teknolojik çözüm

arayışları da etkinliğin diğer amaçları arasında bulunuyor. 6. Ar-Ge Proje Pazarı kapsamında Ar-Ge ve inovasyon ile ilgilenen tüm kesimlerin faydalanacağı özel programlar organize edildi.

Kimya Ar-Ge Proje Pazarı'na bugüne kadar 800'ün üzerinde başvuru oldu. Bu yıl zorlu bir değerlendirmenin sonunda 40 proje finale kaldı.

Projeler için alıcı bulmak önemli

Kimya Ar-Ge Proje Pazarı'nda yaptığı konuşmada inovasyonun önemi ne değinen TİM Başkanı Mehmet Büyükekşi, üniversite öğrencilerini ve girişimcileri 8-10 Aralık 2016 tarihleri arasında yapılacak İnovasyon Haftası'na davet etti. Mehmet Büyükekşi; "Kimya sektörü yüksek katma değer üretmesi açısından ülke ekonomisi için büyük önem taşıyor. Ar-Ge Proje Pazarlarının da asıl amacı katma değeri yüksek üretime katkı sağlamak. Özellikle sanayi-üniversite işbirliğini geliştirebilmek için bu yola çıktık. Buradaki projeleri kazanç haline getirebilmek, projeler için alıcı bulmak önemli. Günümüzde tüketiciye ulaşabilmek şart, tüketicinin hayatını kolaylaştıran ürünler rekabette ön sıralara geçiyor. Kimya sektörü yaşamın her alanında olduğu için tüketicinin hayatını kolaylaştıracak ürünler yapmak çok mümkün. Ama maalesef bizler hala olmamız gereken yerde değiliz. Buradaki projeler bu açıdan da büyük önem taşıyor. Dünya markaları yaratmak için Ar-Ge, inovasyon, tasarım mutlaka olması gereken unsurlar. 2023 ihracat hedeflerimiz arasında dünya dış ticaretinden yüzde 1,5 pay almak var. Bu hedefe varabilmek için çok daha fazla çalışmalıyız" dedi

800'ün üzerinde başvuru

Kimya ihracatında katma değer artırılması, inovasyon kültürünün yaygınlaştırılması ve üniversite-sanayi işbirliğinin gelişmesi adına bu yıl altıncı kez Ar-Ge Proje Pazarı'nı gerçekleştirdiklerini belirten İKMİB Yönetim Kurulu Başkanı Murat Akyüz, kimya sektörünün hammadde

Plastik, kozmetik, boya, ilaç ve eczacılık ürünleri, medikal gibi katma değeri yüksek ürün gruplarıyla ekonominin lokomotifi konumundaki kimya sektörü, yeni fikirleri ve projeleri Kimya Ar-Ge Proje Pazarı ile destekliyor.

ve ara mal ithalatının azaltılmasında Ar-Ge ve inovasyon çalışmalarının öneminin yadsınamaz olduğunu söyledi. Akyüz: "Plastik, kozmetik, boya, ilaç ve eczacılık ürünleri, medikal gibi katma değeri yüksek ürün gruplarıyla ekonominin lokomotifi konumundaki sektörümüz, Ar-Ge ve inovasyon yatırımlarıyla ihracatını artırmayı hedefliyor. Sektördeki yeni fikirleri ve projeleri destekleyen Kimya Ar-Ge Proje Pazarı, hedeflerimize ulaşmamızda önemli bir role sahip" ifadelerini

kullandı. Etkinliklere bugüne kadar 800'ün üzerinde başvuru olduğunu bildiren Akyüz, şunları kaydetti: "Dereceye giren projeleri toplamda 551 bin TL ödül ile destekledik. Ancak asıl önemlisi dereceye giren projelerin sadece proje olarak kalmaması, üretilebilir olması ve sanayiye kazandırılması. Fikirler ne kadar üretilebilir olursa hem sektörümüze hem de ülke ekonomisine katkısı o derece fazla olacaktır. Bu doğrultuda dereceye giren projelere desteğimizi sonrasında da devam

ettiriyoruz. İlgili projeleri yıl boyunca sektörel fuarlarda sergileyerek sanayicilerle buluşmalarını sağlıyoruz."

40 proje finale kaldı

Ar-Ge Proje Pazarı Yürütme Kurulu Başkanı Necmi Sadıkoğlu da bu yıl da etkiyici projelerle karşılaştıklarını bildirecek, "Bir kez daha Ar-Ge ve inovasyonun önemi ortaya çıktı. Zorlu bir değerlendirme sürecinin ardından 40 proje finale kalmayı başardı. Bu projeler arasından ödül alacakları seçmek bir hayli zordu. Hepsini birbirinden değerli projelerin sanayicilerimiz tarafından üretime dönüştürülmesi bizim için en değerli kazanım olacak" değerlendirmesinde bulundu. Etkinlik kapsamında, kimya ve malzeme sektörünün yüksek katma değerli üretim yapabilmesi, gerçekleştirilen ihracatın sürdürülebilir kılması ve dünya pazarlarında rekabet avantajı sağlayacak ortamın oluşması, kalite ve standardın yükseltilmesi amacıyla yeni ürün ve üretim teknolojileri ile ilgili projeler üretecek yerli üniversiteler, araştırma kurumları, sanayiciler, girişimciler, ilgili kamu kurumları ve diğer paydaşlara açık bir ortam oluşturularak ilgili kesimlerin bir araya gelip, bu konuları karşılıklı görüşüp işbirliği oluşturmaları hedefleniyor.

TEKSTİL SEKTÖR KURULU PAKİSTAN STA'SINI ELE ALDI

Tekstil Sektör Kurulu, Türkiye ile Pakistan arasında imzalanması planlanan Serbest Ticaret Anlaşması'nın sektör üzerindeki etkilerini değerlendirmek üzere bir araya geldi. Tekstil sektörünün geleceğinin de ele alındığı toplantıda ATHİB Başkanı Zeki Kıvanç da bir sunum yaptı.

Tekstil Sektör Kurulu, 2016 yılının son toplantısını Türkiye ile Pakistan arasında imzalanması planlanan Serbest Ticaret Anlaşması'nın sektör üzerindeki artılarını ve eksilerini görüşmek üzere 9 Aralık 2016 tarihinde gerçekleştirdi. İstanbul Lütfi Kırdar Kongre Sarayı'nda Tekstil düzenlenen toplantıya yoğun bir katılımcı grubu iştirak etti. Toplantıya; Ekonomi Bakanlığı Müsteşar Yardımcı Vekili Hüsnü Dilemre, İTHİB Yönetim Kurulu Başkanı İsmail Gülle, Tekstil Sektör Kurulu'nun üyeleri İTHİB, ATHİB, EİB, GAİB ve UTİB temsilcileri, TOBB Türkiye Tekstil Sanayi Meclisi'nin üyeleri ve tekstil sektöründe faaliyet gösteren derneklerin temsilcileri katıldı.

Anlaşma riskler barındırıyor

Toplantının ana gündem maddesi Türkiye ile Pakistan arasında imzalanması planlanan Serbest Ticaret Anlaşması (STA) ve anlaşmanın Türk tekstil sektörüne olası etkileri oldu. İki ülke yetkililerinin görüş-

melerini sürdürdüğü STA konusu özellikle Türkiye tekstil sektörü açısından çok önemli riskleri barındırıyor. Türkiye'nin en önemli iki sivil toplum kuruluşu olan Türkiye Tekstil Sektör Kurulu ve TOBB Türkiye Tekstil Sanayi Meclisi'nin Yönetim Kurulu Başkanları,

üyeleri ve profesyonelleri demografik ve ekonomik veriler, dış ticaret istatistikleri, Pakistan'ın STA imzaladığı diğer ülkeler ile ticaretinin gelişimi ve istihdam verileri ile gündemdeki anlaşmanın Türkiye tekstil sanayine olası zararları hakkında önemli bilgileri ve olası tehditleri Ekonomi Bakanlığı yetkilileri ile paylaştı. Türkiye ile Pakistan arasında imzalanması planlanan Serbest Ticaret Anlaşmasının önemi; doğrudan ve dolaylı etkilerinin ciddiyeti bakımından konunun ilave toplantılarla tekrar ele alınmasına karar verildi.

Fabrikalar kapanma riskiyle karşı karşıya
Türk tekstil ve hazır giyim sektöründe Pakistan

Toplantıda ATHİB Başkanı Zeki Kıvanç, tekstil sektörünün karşı karşıya olduğu sorunları aktararak, sektörün daha da güçlenmesi için yapılanları aktardı.

Serbest Ticaret Anlaşması (STA) nedeniyle 'Çin malı endişesi' yaşanıyor. Pakistan'ın Çin ile STA imzalamış olması sektörün endişesini artırıyor. Sektör temsilcileri bu konuya dair endişelerini hükümete ve Cumhurbaşkanına iletti. Çin ve Bangladeş gibi ülkelerin ucuz tekstil ve hazır giyim ürünlerini Pakistan üzerinden Türkiye'ye girişinin önü açılırsa Türkiye'deki tekstil ve hazır giyim fabrikalarının büyük bir bölümünün kapanma riskiyle karşı karşıya kalabileceği öngörülüyor. Sektörü zora sokacak bir başka öngörü ise Vietnam ile STA imzalayan AB üzerinden yaşanacağı belirtiliyor.

Ek vergi koruması ortadan kalkacak

Türkiye'nin 2015 yılı itibarıyla Pakistan'dan gerçekleştirdiği 310 milyon dolarlık ithalatın 216 milyon doları, yani yaklaşık yüzde 70'i tekstil ve hazır giyim ürünlerinden oluşuyor. Olası bir STA ertesinde tekstil ve hazır giyim ürünlerinde Pakistan'dan ithalatta çok hızlı bir yükseliş olacak. Çünkü Pakistan'ın başta Çin olmak üzere birçok Uzakdoğu ülkesi ile STA'ları var. Türkiye ile yapılacak STA, bu

nedenle Çin ve Bangladeş menşeli ürünlerin Pakistan üzerinden trafik sarması yaratarak ülkemize giriş yapmasına sebep olacak. 2011 yılında uygulamaya konan ek vergi öncesinde Pakistan, Türkiye'nin tekstil ürünleri ithalatında yüzde 11'e yaklaşan pay almaktaydı. Bu tarihte başlanan ek vergi sonrası ithalatın toplam içindeki payı

yüzde 4'e kadar düşmüştü. Türkiye-Pakistan STA'sı imzalanırsa, ek vergi uygulaması ile getirilmiş olan korunma önlemleri kaldırılmış olacak. Söz konusu faktörler de eklendiğinde özellikle tekstil ve hazır giyim sektöründe haksız rekabet koşulları Türk sanayicisinin belini bükecek.

Yeni yatırım olmaz

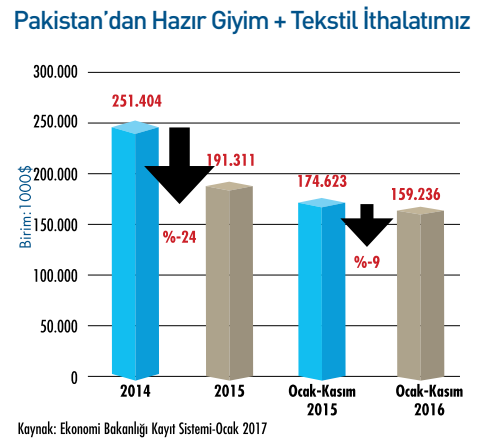
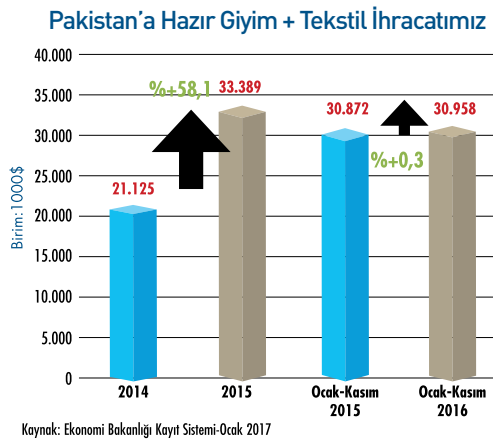
İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçılar Birliği (İTHİB) Yönetim Kurulu Başkanı İsmail Gülle, Pakistan ile STA'nın tekstil ve hazır giyim sektörünü çok olumsuz etkileyeceğinin aşikâr olduğunu söyledi. İsmail Gülle, şöyle konuştu: "Zaten şu anda bile Pakistan'dan Türkiye'ye yapılan ithalatın çok büyük bölümü tekstil ürünlerinden ibaret. STA devreye girince özellikle denim ve dokuma doğrudan etkilenir. Mevcut tesisler sıkıntıya girer, yeni

yatırım da olmaz. Oysa Türkiye'de şu anda her zamankinden daha fazla yatırım ve istihdam ihtiyacı bulunuyor. Pakistan ile STA, aynı zamanda Çin ürünlerinin de kapısını açar. Biz sektörü yaşatmak için uğraşırken böyle bir anlaşma yanlış olur. Konuyu Bakanlık yetkililerine ilettik. STA yapılacaksa tekstil ve hazır giyim bunun dışında kalsın istedik. Ancak karşı taraf da özellikle bu konuda ısrarlı. Çünkü, Pakistan'da işsizlik çok yüksek ve istihdam yoğun sektör olarak tekstil ve hazır giyimi görüyorlar."

İki ülke arasında ticaret...

Türkiye'nin Pakistan'a tekstil-konfeksiyon ihracatı 2015 Ocak-Kasım'a göre yüzde 0,3 artarak 31 milyon dolar gerçekleşirken, sadece tekstil ve hammaddeleri ihracatı 2015 Ocak-Kasım'a göre yüzde 1,8 düşüş göstererek 29 milyon dolar olarak gerçekleşti. Türkiye'nin Pakistan'dan tekstil-konfeksiyon ithalatı ise yine söz konusu dönemde yüzde 8,8 düşerek 159 milyon dolar, sadece tekstil ve hammaddeleri ithalatına bakıldığında da yüzde 4,5 düşerek 128 milyon dolar gerçekleştiği görülüyor.

Çin ve Bangladeş gibi ülkelerin ucuz tekstil ve hazır giyim ürünlerinin Pakistan üzerinden Türkiye'ye girişinin önü açılırsa Türkiye'deki tekstil ve hazır giyim fabrikalarının büyük bir bölümünün kapanma riskiyle karşı karşıya kalabileceği öngörülüyor.

İHRACATÇIYA E-İRSALİYE MÜJDESİ

E-fatura, e-defter, e-bilet, e-arşiv gibi uygulamalara bir yenisi daha ekleniyor. Bu yıl içerisinde hayata geçirilmesi planlanan e-irsaliye avantajlarıyla birlikte geliyor.

İTKİB, İMMİB ve İİB Genel Sekreterlikleri tarafından 15 Aralık 2016 tarihinde Dış Ticaret Kompleksinde "E-Dönüşüm Uygulamaları Bilgilendirme" semineri düzenlendi. Seminerin Moderatörlüğünü İHKİB Denetim Kurulu Üyesi Birol Sezer üstlenirken, konuşmacılar arasında; Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Genel Müdür Yardımcısı Rasim Kutlu, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Uzman Hasan Kaya, Gelir İdaresi Grup Başkanı Abdullah Kiraz, Gelir İdaresi Daire Başkanı İlhan Karayılan, E Platform Bulut Bilişim Genel Müdürü Taylan Portakaldalı, Gelir İdaresi Başkanlığı Elektronik Defter ve Belge Yönetim

Müdürü Şahin Engin Uysal yer aldı.

Yıllık e-fatura adedi 250 milyon

Türkiye'de e-dönüşüm süreci 2008 yılının Şubat ayında Elektronik Fatura Kayıt Sistemi (EFKS) ile başladı. Bu süreç Mart 2010 tarihinde e-fatura uygulaması, Ocak 2013 tarihinde e-defter uygulaması, Aralık 2013 tarihinde e-arşiv uygulaması ile devam etti. Bu uygulamalar 2017 yılında e-irsaliye uygulaması ile devam edecek. Peki, bu uygulamalar neden bu kadar önemli? Kâğıt faturalaşma süreci ortalama 5 günü alırken, e-fatura ile işlem süreci "anında" paylaşma

imkânı sunuyor. Bu fırsattan yararlananların sayısı da gün geçtikçe artış gösteriyor. 3 Ekim 2016 itibarıyla kayıtlı e-fatura kullanıcı sayısı 10 bin 748 ile sistemde yüzde 20'lik bir oranı temsil ediyor. Entegrasyonda bu sayı yüzde 6,5 ile 3 bin 397, özel entegratörde yüzde 73,5 ile 37 bin 645. Tüm bu oranlar bize toplam kayıtlı kullanıcı sayısının 51 bin 790 olduğunu söylüyor. Yıllık ortalama e-fatura adedi ise 250 milyon.

Fatura formatı UBL olamayan mükellefler...

E-fatura uygulaması yalnızca sisteme kayıtlı kullanıcılar arasında elektronik fatura

düzenlenmesine olanak sağlarken, e-arşiv uygulaması ise e-fatura sistemine ilave olarak, nihai tüketicilere ve e-fatura sistemine kayıtlı olmayan müşterilere de elektronik ortamda fatura düzenlenebilmesine olanak veriyor. Uygulamadan yararlanmak için mükelleflerin 397 No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile getirilen e-fatura uygulamasına kayıtlı olmaları gerekiyor. Faturalarını UBL formatında oluşturan e-arşiv kullanıcıları; 397 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile getirilen e-fatura uygulamasına kayıtlı olmayan vergi mükelleflerine alıcısının talebi doğrultusunda faturanın basılabilir görüntüsünü de eklemek şartıyla, müşterilerine elektronik ortamda da iletebilirler. Fatura formatı UBL olamayan mükellefler oluşturdukları e-arşiv faturalarını müşterilerine kâğıt olarak göndermek zorundalar. E-arşiv uygulamasından yararlanan mükellefler elektronik olarak oluşturdukları e-arşiv faturaları vergi mükellefi olmayanlara talepleri doğrultusunda elektronik ortamda iletir veya kâğıt ortamında gönderirler.

Uygulamanın avantajları

Uygulamayı kendi bilgi işlem sistemi üzerinde kullanmak isteyen mükellefler www.efatura.gov.tr internet adresinde yayımlanan "e-arşiv başvuru kılavuzu"nda açıklanan koşullara uygun olarak başvuru yapabilirler. E-arşiv uygulamasını Başkanlıktan izin almış özel entegratörlerin bilgi işlem sistemi üzerinde kullanmak isteyen mükellefler ise doğrudan özel entegratöre başvuracak olup ayrıca Başkanlığa başvuruda bulunmayacak. E-arşiv izni alan mükellefler ve özel entegratörlerden

Seminerin Moderatörlüğünü İHKİB Denetim Kurulu Üyesi Birol Sezer üstlenirken, konuşmacılar arasında; Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Genel Müdür Yardımcısı Rasim Kutlu, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Uzman Hasan Kaya, Gelir İdaresi Grup Başkanı Abdullah Kiraz, Gelir İdaresi Daire Başkanı İlhan Karayılan, E Platform Bulut Bilişim Genel Müdürü Taylan Portakaldalı, Gelir İdaresi Başkanlığı Elektronik Defter ve Belge Yönetim Müdürü Şahin Engin Uysal yer aldı.

e-arşiv hizmeti alanlar, bu Tebliğ çerçevesinde oluşturdukları ikinci nüsha elektronik belgelerini ve e-arşiv raporlarını birbirleriyle ilişkili şekilde, vergi kanunları ve diğer kanuni düzenlemelerin kağıt nüshalar için öngörmüş olduğu süreler dahilinde muhafaza ve istendiğinde ibraz etmekle yükümlüdür. E-arşiv, firmaları kağıt nüsha saklama yükünden kurtardığı gibi saklama maliyetlerini düşürüyor ve firmaların belgelerine hızlı erişimine kolaylık sağladığı gibi aynı zamanda doğaya ve çevreye de katkı sağlıyor.

E-irsaliye geliyor

Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından kayıt dışı ekonomi ile mücadele kapsamında elektronik uygulamalara yönelik çeşitli projeler hayata geçiriliyor. Bu kapsamda hâlihazırda yürütülmekte olan e-fatura, e-defter, e-bilet, e-arşiv projelerine ek olarak bu yıl içerisinde hayata geçirilmesi planlanan e-irsaliye projesi üzerinde çalışmalar devam ediyor. E-irsaliye, veri format ve standardı Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından belirlenen, 213 Sayılı VUK gereği bir irsaliyede yer alması gereken bilgileri barındıran, satıcı ve alıcı arasındaki ile-

timinin merkezi bir platform (GİB) üzerinden gerçekleştirildiği elektronik bir belge. Yeni bir belge türü olmayan e-irsaliye, aynı zamanda kağıt irsaliye ile aynı hukuki niteliklere sahip olacak. E-irsaliye projesi, e-fatura uygulamasında olduğu gibi kapalı bir sistem olarak hayata geçecek. Bu kapsamda yalnızca uygulamaya dâhil olanlar birbirlerine elektronik ortamda irsaliye düzenleyebilecek. Uygulama, zorunluluk esası olmadan, isteğe bağlı olarak 2017 yılı içinde hayata geçecek. E-irsaliye

UBL, yani Universal Business Language-Evrensel İş Dili tabanlı bir uygulama olacak. UBL 2.1 standardında irsaliye için, gerekli olan malların sevk edilmesi sırasında kullanılan belgeler ve sevk irsaliyesinin alıcı tarafından teslim alındığını gösteren belgeler kullanılacak.

Uygulama neleri getiriyor?

Irsaliye Yanıtı belgesi ile alıcılar, malı teslim aldıklarında satıcıya GİB sistemi üzerinden dönüş yapabilecek. Söz konusu belge ile

malın tamamı kabul edilebileceği gibi, bir kısmı kabul bir kısmı iade edilebilecek. Uygulamada karşılaşılan kısmi kabul, iade ya da hatadan kaynaklanan teslimat işlemlerindeki aksaklıklar bu şekilde satıcıya iletilebilecek. E-irsaliye projesi kapsamında öncelikli hedef sevk irsaliyesi olmasına rağmen e-irsaliye belgesinde ayrıca, malı taşıyan aracın plaka bilgisi ile şoförün kimlik bilgisi de yer alacak. Proje ile piyasada vergi mevzuatı gereği kullanılmakta olan sevk irsaliyesi, elektronik ortama taşınacak olup, belge saklama ve belge basımı için yapılan harcamalardan büyük ölçüde tasarruf sağlanmış olacak. Seminerde tek pencere sistemine de değinildi. Tek Pencere Sistemi, gümrük işlemleri sırasında istenen tüm belgelerin tek noktadan temin edilmesidir. Sistem amaçları arasında; kaynakların etkin kullanımı, kontrolün etkinliğinin artırılması, işlemlerin basitleştirilmesi, işlem sürelerinin azaltılması, kağıtsız işlem yapılmasının sağlanması, gümrük işlemlerinin şeffaflaştırılması, belge kontrollerinin elektronik olarak yapılması ve kullanıcı hatalarının ortadan kalkması yer alıyor.

Uygulamadan yararlanmak için mükelleflerin 397 No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile getirilen e-fatura uygulamasına kayıtlı olmaları gerekiyor.

"E-Dönüşüm Uygulamaları Bilgilendirme" semineri firmalar tarafından yoğun ilgi ile karşılandı.

HİZMET İHRACATÇILARINA ÖDÜL

Bu yıl ilk kez düzenlenen “Türkiye’nin 500 Büyük Hizmet İhracatçısı” araştırması kapsamında Türkiye’nin hizmet ihracatı şampiyonları, ödülleri Başbakan Yıldırım’dan aldı. Gecede 11 sektörde ilk üçe giren firmaların yanı sıra Türkiye’nin hizmet ihracatında ilk 10 sırayı alan firmalara ödül verildi.

Türkiye İhracatçılar Meclisi’nin Ekonomi Bakanlığı’nın katkıları ile bu yıl ilk kez gerçekleştirdiği “Türkiye’nin 500 Büyük Hizmet İhracatçısı” araştırmasında şampiyonlar ödülleri aldılar. 11 sektörde ilk üç sırayı alan 33 firmanın ödüllendirildiği gecede, Türkiye genelinde ilk 10 sırayı alan firmaların ödülleri ise Başbakan Binali Yıldırım verdi. Gecede ayrıca Ay Sanat Prodüksiyon ve Yapım firması Karadayı, Ezel, Aşk-ı Memnu gibi dizilerin Ortadoğu ve komşu ülkelerdeki başarısı, Taleworlds Entertainment ise geliştirdiği oyunla dünyada ses getirmesi nedeniyle TIM Özel ödülüne layık görüldü. Uluslararası Nakliyeciler Derneği’ne (UND) ise araştırmaya katkılarından ötürü teşekkür plaketi verildi.

THY ilk sırada

“Türkiye’nin 500 Büyük

Hizmet İhracatçısı” araştırmasında Türkiye Genelinde ilk sırayı Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı alırken, onu sırasıyla Pegasus Hava Taşımacılığı A.Ş., Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret A.Ş., Sun Ekspres, Gap İnşaat Yatırım ve Ticaret A.Ş., Atlas Global, Yapı Merkezi İnşaat ve Sanayi A.Ş., Netlog Lojistik Grubu, Odeon Turizm İşletmeciliği A.Ş., Taha Kargo Dış Ticaret A.Ş takip etti.

500 firmadan 2015 yılında 18,5 milyar dolar ihracat

Ödül töreninin açılış konuşmasını yapan TIM Başkanı Mehmet Büyükekişi araştırmanın amacının 2023 yılında 150 milyar dolarlık hizmet ihracatı hedefine ulaşmak olduğunu belirterek şöyle konuştu: “Son 10 yılda küresel hizmet ihracatı iki katına çıkarak 4,9 trilyon dolar değerine ulaştı. Ülkemizin

ise 2015 yılı toplam hizmet ihracatı 46,3 milyar dolar. 2015’te 24 milyar dolar fazla vererek net hizmet ihracatçısı olduğumuzu da eklemek istiyorum. Özellikle turizm, taşımacılık ve inşaat hizmetlerinde ihracat fazlası veriyoruz. Araştırmaya konu olan 500 firmamız 2015 yılında toplam 18,5 milyar dolar hizmet ihracatı gerçekleştirdi. Bu rakam, ülkemizin hizmet ihracatının yüzde 40’ına tekabül ediyor”

HİZMET İHRACATINDA İLK 10 SIRAYI ALAN KURULUŞLAR

1. Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı
2. Pegasus Hava Taşımacılığı A.Ş.
3. Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret A.Ş.
4. Sun Ekspres
5. GAP İnşaat Yatırım ve Ticaret A.Ş.
6. Atlas Global
7. Yapı Merkezi İnşaat ve Sanayi A.Ş.
8. Netlog Lojistik Grubu
9. Odeon Turizm İşletmeciliği A.Ş.
10. Taha Kargo Dış Ticaret A.Ş.

1- Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı

333 milyar dolarlık proje üstlendi

Mehmet Büyükeksi, Türk firmalarının bu alanda hem girdiği pazarlarda hem de dünya çapında ön sıralarda yer aldığını ifade ederek, sözlerini şöyle sürdürdü: "Hizmet ihracatında ülkemizde çok güzel örneklerimiz var. Tale-Words isimli bir yazılım firması geliştirdikleri oyun ile tüm zamanların en iyi 100 bilgisayar oyunu arasında 30. oldu. Diğer taraftan Türkiye dünyanın en büyük 250 uluslararası müteahhitlik firması arasında 43 firmayla Çin'den sonra ikinci sırada yer aldı. Firmalarımız şu ana kadar dünya genelinde, 333 milyar dolarlık proje üstlendi. Medarı iftiharımız THY geçtiğimiz yıl 6. kez Avrupa'nın en iyi havayolu şirketi seçildi. Avrupa'nın yolcu sayısı bakımından en büyük 2. havayolu özelliğini taşıyan THY, 7,6 milyar dolarlık hizmet ihracatı ile ülkemizin en fazla döviz kazandıran şirkettir."

2017 yılı ihracat için atılım yılı

Mehmet Büyükeksi, hükümetin ihracat desteklerini üç katına çıkarması, Kredi Garanti Fonu'nun yapısını ihracatçılara lehine değiştirmesi, ihracatçılara yeşil pasaport verilmesi gibi konularda verdiği tüm destekler sonrasında, TİM olarak 2017 yılını ihracat için bir atılım yılı olarak ilan ettiklerini söyledi. Mevlana'nın "Duranda döneni, dönende duranı görmelisin" sözüne atıfta bulunan Büyükeksi mevcut ile yetinmeyeceklerini, daha iyisini aramaya devam edeceklerini vurguladı. Gümrük Birliği'nin güncellenmesi konusuna da değinen Büyükeksi, "Avrupa Komisyonu bir açıklama yaptı ve görüşmelerin başlaması için parlamentodan yetki istedi. Hepimiz biliyoruz ki

"Akıl teri ile para kazanmayı daha fazla artırmalıyız. Gelişmenin yolu bu. Akıl şu anda birçok şeyin üzerindedir"

Ekonomi Bakanımız göreve geldiği günden bu yana bu konuya oldukça önem veriyor. İnşallah yakın zamanda bunun meyvelerini almaya başlayacağız. Güncelleme ile hizmetler, kamu alımları ve yatırımlar anlaşmaya dahil edilmiş olacak" dedi.

2017'de Türkiye bambaşka bir konumda olacak

Başbakan Binali Yıldırım hizmet ihracatının şampiyonlarına ödülleri verdikten sonra yaptığı konuşmada hizmet işinin akıl işi olduğunu söyleyerek, "Akıl teri ile para kazanmayı daha fazla artırmalıyız. Gelişmenin yolu bu. Akıl şu anda birçok şeyin üzerindedir" ifadelerini kullandı. Başbakan Yıldırım, konuşmasının devamında şunları söyledi: "İş adamlarımızın bu azmi kararlılığı olduğu müddetçe biz her türlü zorluğun üstesinden geliyoruz. Sizlere inanıyoruz, güveniyoruz. Her türlü desteği de vermeye devam edeceğiz. Bizim karşılaştığımız sorunların onda biriyle karşılaşılan ülkeler havlu atıyor, hayat duruyor ama Türkiye çok şükür zorluklarda pişe pişe, tecrübe kazana kazana hem ayakta kalmaya devam ediyor hem de yere düşen muhtaç, ihtiyaç sahibi insanlara da sahip çıkıyor.

"TÜRKİYE'NİN 500 BÜYÜK HİZMET İHRACATÇISI" ARAŞTIRMASINDA SEKTÖRLERİNDE İLK 3'TE YER ALAN KURULUŞLAR:

1- Eğitim Hizmetleri:

Bahçeşehir Üniversitesi, İstanbul Aydın Üniversitesi, İstanbul Kemerburgaz Üniversitesi

2- Görsel-İşitsel Hizmetler:

Doğan TV Haber ve Görsel Yayıncılık A.Ş., Digitürk Krea İçerik Hizmetleri ve Prodüksiyon A.Ş., Global Telif Hakları Yap. Tic. A.Ş.

3-Bilişim Hizmetleri:

Netaş Telekomünikasyon A.Ş., Ekin Teknoloji Sanayi ve Ticaret A.Ş. PI Works TR Bilişim Hizmetleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.

4- İletişim Hizmetleri:

Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme A.Ş., Millenicom Telekomünikasyon Hizmetleri A.Ş., Türknet İletişim Hizmetleri A.Ş. aldı.

5- Mühendislik Hizmetleri:

Ford Otomotiv Sanayi A.Ş., Türk Hava Yolları Teknik A.Ş., Aselsan A.Ş.

6- Müteahhitlik Hizmetleri:

Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret A.Ş., GAP İnşaat Yatırım ve Dış Tic. A.Ş., Yapı Merkezi İnşaat ve Sanayi A.Ş.

7- Teknik Müşavirlik Hizmetleri:

Yüksel Proje Uluslararası A.Ş., Temelsu Uluslararası Mühendislik Hizmetleri A.Ş., Ural Mühendislik A.Ş.

8-Sağlık Hizmetleri:

Acıbadem Sağlık Grubu A.Ş., Medical Park Mlp. Sağlık Hizmetleri A.Ş., Johns Hopkins Anadolu Eğitim ve Sosyal Yardım Vakfı Sağlık Tesisleri.

9- Turizm Hizmetleri:

Odeon Turizm İşletmeciliği A.Ş., Kilit Global Turizm Seyahat Sanayi ve Ticaret A.Ş., Antalya Pegas Otelcilik Limited Şirketi.

10- Eşya Taşımacılığı ve lojistik Hizmetler:

Netlog Lojistik Grubu A.Ş., Taha Kargo Dış Ticaret A.Ş., Ekol Lojistik A.Ş.

11- Yolcu Taşımacılığı Hizmetleri:

Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı A.Ş., Pegasus Hava Taşımacılığı A.Ş., Sun Ekspres Havacılık A.Ş.

DOĞU AVRUPA'NIN BÜYÜYEN PAZARI: POLONYA

Dünya ekonomisindeki önemi ve payı yükselen, Orta ve Doğu Avrupa ülkeleri arasında en fazla doğrudan yabancı sermaye yatırımlarına konu olan ülke konumundaki Polonya, yaklaşık 312 bin kilometrekarelik yüzölçümü ile Avrupa'nın 8., dünyanın 69. büyük ülkesi. 2016 yılı itibarıyla nüfusu 38 milyon olan Polonya'da 2000'li yıllarda en yüksek seviyelerine ulaşan işsizlik nedeniyle

2 milyon kişi Batı Avrupa'ya göç etmişti. Ancak ülkenin AB'ye üye olmasının ardından imalat sanayiine yönelik yabancı sermaye yatırımları ve AB fonlarıyla desteklenen kapsamlı altyapı projeleri, yüksek büyüme ve yeni istihdam imkânları sağladı. Böylece 2002 yılında yüzde 20 olan işsizlik oranı 2014'te yüzde 13'e kadar gerilerken Batı Avrupa'daki Polonyalı işgücünde yurda dönüş eğilimi başladı.

2000'li yıllarda ekonomik kriz ve işsizlikle boğuşan Polonya, 2004'te AB üyesi olduktan sonra beş yıl boyunca ortalama yüzde 5 büyüdü. Kişi başına düşen gelirin de ciddi oranda arttığı ülke, özellikle AKİB'in yapmış olduğu hazır giyim ihracatında önemli pay alıyor.

AB üyeliği yüksek büyüme getirdi

Tam üyelik sonrasında AB ülkeleriyle dış ticareti yaklaşık yüzde 70 oranında artan ülkenin tam üyeliği izleyen beş yılda ortalama büyüme oranı yüzde 5 oldu. Önemli ölçüde doğrudan yabancı sermaye yatırımlarına konu olan bir Polonya'nın 2015 yılı sonu itibarıyla doğrudan yabancı sermaye stoku 213 milyar doların üzerine çıkmıştı. Yabancı sermayenin

ülkelere göre dağılımında yüzde 80 gibi bir ağırlıkla AB ülkelerinin ilk sırada yer alıyor. Yabancı yatırımlar imalat sanayinin yanı sıra ticaret ve finansman alanlarında yoğunlaşıyor. Yabancı yatırımların yoğun olduğu imalat sanayi kolları ise gıda işleme, otomotiv, kağıt, elektrik ve kimya sanayi olarak öne çıkıyor. Başta taşkömürü, linyit ve bakır olmak üzere önemli maden kaynaklarına sahip

POLONYA

Nüfus:

38 milyon

Yüzölçümü:

311.889 km²

Başkent:

Varşova

Para Birimi:

Zloti (ZL)

Polonya'da madencilik ve taş ocakları sanayi üretiminin yüzde 4,9'unu oluşturuyor. Taşkömürü ve linyit rezervleri bakımından dünya sıralamasında 5. konumda bulunan ülkenin 43 milyar ton taş kömürü rezervinin olduğu tahmin ediliyor. Ayrıca, dünyadaki üçüncü büyük bakır madeni de Polonya'da bulunuyor.

Dış ticaretin yüzde 80'i AB ülkeleriyle

Polonya'nın dış ticareti hacmi 2015 yılında 392 milyar dolar oldu. 2015 yılında ülkenin ihracatı yüzde 8 oranında azalarak 198 milyar dolar ve ithalatı ise yüzde 10 azalarak 194 milyar dolar olarak gerçekleşti. Dünya ihracatından aldığı yüzde 1,1'lik pay ile 25. sırada yer alan ülkenin ithalat payı yüzde 1,2 ve ithalat sırası ise 24. Polonya'nın son yıllarda dış ticaretindeki artış, büyük ölçüde uluslararası şirketlerin AB pazarına yönelik üretimlerini Doğu Avrupa'ya kaydırmaları ve artan refah sonucu tüketim harcamalarının artmasıyla açıklanıyor.

Polonya'nın en önemli ticari ortağı olan Almanya, Polonya ihracatının yüzde 27'sini, ithalatının ise yüzde 28'ini elinde bulunduruyor. Almanya'nın ardından hepsi de AB üyesi olan İngiltere, Çekya, Fransa, İtalya ve Hollanda gelirken bu

ülkeleri Rusya takip ediyor. Polonya'nın ihracat pazarları arasında Türkiye 18. sırada yer alıyor. İthalatta ise yine Almanya ilk sırada yer alırken, Rusya'nın üçüncü sıraya yükseldiğini görüyoruz. Bunda ülkenin enerji ihtiyacının en çok Rusya'dan karşılanması etkili oluyor. Türkiye ithalatta da 18. sırada kendisine yer buluyor. Rusya Federasyonu, Ukrayna, Beyaz Rusya ve Azerbaycan gibi eski SSCB ülkeleri ile Çekya, Slovakya ve Sırbistan gibi civar ülkeleri hedef pazarlar olarak belirleyen Polonya, bu ülkelere yönelik resmi ve ticari heyet ziyaretlerini yoğunlaştırmış durumda. Benzer şekilde Güney Kore, Suudi Arabistan ve Katar gibi Uzak Doğu ve Körfez ülkelerinden yabancı sermaye yatırımların çekilmesi için de girişimler var.

Türkiye Polonya ticareti artıyor

Polonya'nın 2004 yılındaki AB üyeliğine kadar 23 Nisan 1974 tarihli Ticaret Anlaşması ve 4 Ekim 1999 tarihli Serbest Ticaret Anlaşması çerçevesinde şekillenen Türkiye-Polonya ticari ilişkileri, bu tarihten itibaren Gümrük Birliği esasına dayanarak yürütmeye başladı. Türkiye ile Polonya arasındaki ticaretin hacmi 2000 yılından itibaren düzenli artış gösterdi. 2000-2015 yılları arasında Polonya'ya ihracatımız 13 kat, Polonya'dan ithalatımız

ise 18 kat büyüdü. Ancak iki ülke arasındaki ticaret dengesi 2004 yılında ülkenin AB'ye üye olmasından itibaren ülkemiz aleyhine gelişti. Bu durum, büyük ölçüde AB ve diğer gelişmiş ülkeler kaynaklı yabancı sermaye yatırımları sonucu ülkemizin ihtiyacı bulunan mamul ve yarı mamul ürünlerin Polonya'dan tedarik edilmesinden kaynaklandı. 2015 yılında Polonya'ya ihracatımız 2,3 milyar dolar, Polonya'dan ithalatımız ise 2,9 milyar dolar düzeyinde gerçekleşti. Ticaret hacmi 5,3 milyar dolara ulaşırken ülkemiz 648 milyon dolar açık verdi.

Türk şirketleri tekstil ve gıdaya yatırım yapıyor

Polonya'da büyük bir bölümü hazır giyim sektöründe olmak üzere yaklaşık olarak 150 Türk firması faaliyet gösteriyor. Bavul ticareti ile başlayan, sonraları toptan satışa geçen bu firmaların yine büyük bir bölümü İstanbul Laleli-Merter piyasasından mal getirirken Polonya'daki ithalatçılar olarak da yine kendi firmaları gözüküyor. Ayrıca yaş meyve-sebze, helva, kuru meyve ve şekerleme, iplik boyaması ve bilgi teknolojileri alanında halihazırda Varşova, Gdansk ve Lodz şehirlerinde faaliyet göstermekte olan Türk firmaları bulunuyor. Restoran ve küçük dönercilik işletmeleri ise Türk firmalarının bir diğer faaliyet alanı olarak dikkat çekiyor.

POLONYA'DA İŞ GÖRÜŞMESİNDE BUNLARA DİKKAT

• Geç kalmayın:

Geç kalmanız güvenilir olmaz olduğunuz anlamına gelecektir. Eğer zamanında varamayacaksanız mutlaka haber verin.

• Resmi giyinin:

Polonyalı ortaklarınız için elbiselerinizin temiz, iyi ütülenmiş ve iyi durumda olması yeterlidir, gösterişten kesinlikle kaçınınız.

• İngilizce yeterli:

Başka ülkelerde hoş karşılanmasa da Polonya'da iş görüşmelerinin İngilizce ya da Almanca yapılması sorun oluşturmaz.

• Kartvizit şart:

İlk görüşmede kartvizit değişimi önemli. İngilizce yazılmış kartvizitleriniz bu ülkede kabul görecektir.

• Mesai saatine riayet:

Polonyalılar iş saatleri dışında aranmaktan hoşlanmaz. En fazla mesajla talebinizi iletmeniz yeterlidir.

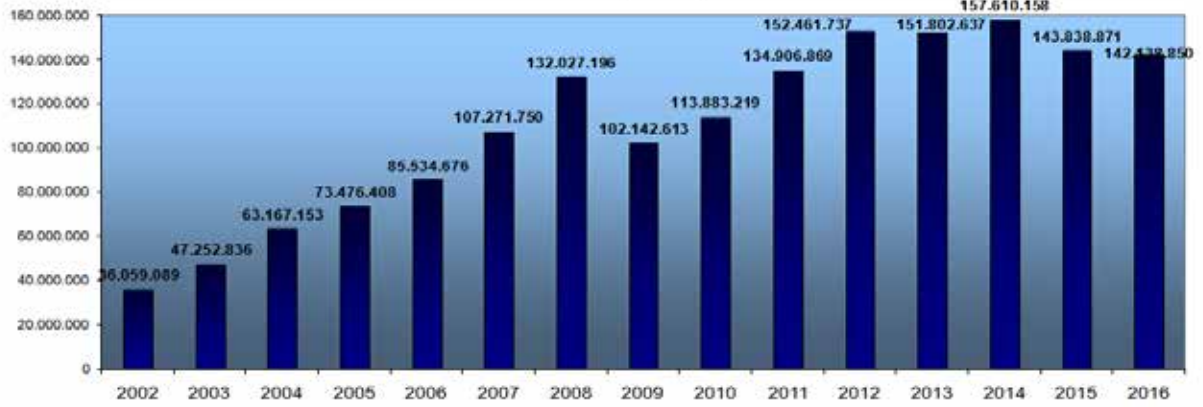
TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016*	2017*
GSYİH (milyar dolar)	469,1	528,7	500,2	524,1	545,1	474,6	447,9	460,4
Kişi başına GSYİH (dolar)	20.341	22.225	23.116	23.626	24.400	25.698	27.017	28.279
İhracat (milyar dolar)	165,9	184,4	181,4	198,1	210,6	190,5	186,3	202,0
İthalat (milyon dolar)	177,6	203,1	191,8	198,5	214,9	187,6	186,8	207,0

TİM ARALIK AYI SEKTÖREL İHRACAT RAKAMLARI (1000 \$)

SEKTÖRLER	ARALIK				SON 12 AY			
	2015	2016	Değişim (%)	Pay (%)	2014-2015	2015-2016	Değişim (%)	Pay (%)
I. TARIM	1.980.207	2.001.897	1,1	16,2	20.769.541	20.229.167	-2,6	14,2
A. BİTKİSEL ÜRÜNLER	1.474.097	1.435.253	-2,6	11,6	14.882.145	14.235.097	-4,3	10,0
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	541.773	616.713	13,8	5,0	6.126.984	6.364.111	3,9	4,5
Yaş Meyve ve Sebze	308.974	279.302	-9,6	2,3	2.085.569	1.979.079	-5,1	1,4
Meyve Sebze Mamulleri	102.366	111.752	9,2	0,9	1.317.684	1.322.332	0,4	0,9
Kuru Meyve ve Mamulleri	131.133	115.329	-12,1	0,9	1.340.730	1.298.657	-3,1	0,9
Fındık ve Mamulleri	271.496	204.650	-24,6	1,7	2.825.818	1.988.346	-29,6	1,4
Zeytin ve Zeytinyağı	17.468	25.700	47,1	0,2	189.483	190.885	0,7	0,1
Tütün ve Mamulleri	94.140	75.290	-20,0	0,6	918.254	1.010.330	10,0	0,7
Süs Bitkileri	6.748	6.517	-3,4	0,1	77.621	81.357	4,8	0,1
B. HAYVANSAL ÜRÜNLER	157.828	211.745	34,2	1,7	1.812.581	1.891.072	4,3	1,3
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	157.828	211.745	34,2	1,7	1.812.581	1.891.072	4,3	1,3
C. AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	348.282	354.899	1,9	2,9	4.074.816	4.102.999	0,7	2,9
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	348.282	354.899	1,9	2,9	4.074.816	4.102.999	0,7	2,9
II. SANAYİ	9.209.414	9.989.225	8,5	80,9	108.876.800	107.660.325	-1,1	75,7
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	914.293	923.829	1,0	7,5	11.435.869	11.180.572	-2,2	7,9
Tekstil ve Hammaddeleri	627.277	646.938	3,1	5,2	7.947.283	7.871.654	-1,0	5,5
Deri ve Deri Mamulleri	114.097	107.893	-5,4	0,9	1.473.231	1.388.615	-5,7	1,0
Halı	172.919	168.997	-2,3	1,4	2.015.355	1.920.303	-4,7	1,4
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAM.	1.261.717	1.282.128	1,6	10,4	15.398.176	13.936.294	-9,5	9,8
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1.261.717	1.282.128	1,6	10,4	15.398.176	13.936.294	-9,5	9,8
C. SANAYİ MAMULLERİ	7.033.403	7.783.269	10,7	63,0	82.042.754	82.543.460	0,6	58,1
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	1.388.521	1.339.353	-3,5	10,8	16.954.868	16.965.859	0,1	11,9
Otomotiv Endüstrisi	1.847.538	2.347.551	27,1	19,0	21.151.914	23.889.626	12,9	16,8
Gemi ve Yat	61.358	156.404	154,9	1,3	1.029.857	972.177	-5,6	0,7
Elektrik Elektronik ve Hizmet	934.564	951.704	1,8	7,7	10.471.936	9.987.737	-4,6	7,0
Makine ve Aksamları	502.028	493.577	-1,7	4,0	5.523.065	5.303.014	-4,0	3,7
Demir ve Demir Dışı Metaller	506.304	492.911	-2,6	4,0	6.230.279	5.948.966	-4,5	4,2
Çelik	759.962	937.693	23,4	7,6	9.879.863	9.089.330	-8,0	6,4
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	221.458	204.462	-7,7	1,7	2.755.020	2.654.696	-3,6	1,9
Mücevher	212.291	347.990	63,9	2,8	2.644.477	2.448.674	-7,4	1,7
Savunma ve Havaçlık Sanayii	282.382	212.853	-24,6	1,7	1.654.088	1.677.513	1,4	1,2
İklimlendirme Sanayii	307.670	290.204	-5,7	2,4	3.646.091	3.509.231	-3,8	2,5
Diğer Sanayi Ürünleri	9.327	8.567	-8,1	0,1	101.296	96.637	-4,6	0,1
III. MADENCİLİK	309.047	354.647	14,8	2,9	3.895.211	3.786.687	-2,8	2,7
TOPLAM (TİM+TUİK)	11.498.668	12.345.769	7,4	100,0	143.838.871	142.138.850	-1,2	100,0

YILLAR İTİBARI İLE TÜRKİYE İHRACATI (1000\$)

İHRACATÇI BİRLİKLERİ GENEL SEKRETERLİKLERİ BAZINDA İHRACAT RAKAMLARI (1000 \$)

	ARALIK				SON 12 AY			
	2015	2016	Değişim (%)	Pay (%)	2014-2015	2015-2016	Değişim (%)	Pay (%)
İMMİB	3.135.466	3.448.664	10,0	27,9	37.060.264	35.221.712	-5,0	26,7
ÜİB	1.931.337	2.394.600	24,0	19,4	22.172.078	24.526.898	10,6	18,6
İTKİB	1.522.012	1.459.688	-4,1	11,8	18.403.409	18.395.620	-0,0	14,0
OAİB	1.070.418	1.047.063	-2,2	8,5	11.159.818	11.033.067	-1,1	8,4
EİB	912.410	923.172	1,2	7,5	10.449.963	10.908.664	4,4	8,3
AKİB	988.799	1.020.374	3,2	8,3	10.964.140	10.011.869	-8,7	7,6
GAİB	621.220	661.026	6,4	5,4	8.411.601	7.778.937	-7,5	5,9
İİB	561.338	662.347	18,0	5,4	6.410.842	6.190.268	-3,4	4,7
DENİB	179.238	188.310	5,1	1,5	2.109.291	2.148.745	1,9	1,6
DAİB	146.269	149.004	1,9	1,2	2.225.874	1.877.181	-15,7	1,4
BAİB	129.279	144.219	11,6	1,2	1.434.118	1.430.461	-0,3	1,1
KİB	184.564	136.840	-25,9	1,1	1.907.300	1.335.538	-30,0	1,0
DKİB	116.319	110.463	-5,0	0,9	832.854	817.220	-1,9	0,6
TOPLAM	11.498.668	12.345.769	7,4	100	133.541.552	131.676.179	-1,4	100

ARALIK İHRACATINDA İLK 20 ÜLKE (1000 \$)

ÜLKE	ARALIK
ALMANYA	1.167.377,33
BİRLEŞİK KRALLIK	737.609,72
İTALYA	695.652,89
İRAK	732.436,46
BİRLEŞİK DEVLETLER	628.085,08
FRANSA	555.793,28
İSPANYA	438.495,53
İRAN (İSLAM CUM.)	333.761,56
HOLLANDA	318.323,33
SUUDİ ARABİSTAN	334.598,38
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	431.516,77
İSRAİL	301.433,39
MİSİR	254.217,49
ROMANYA	188.029,28
POLONYA	214.455,46
BELÇİKA	228.303,01
BULGARİSTAN	193.947,15
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	265.448,66
RUSYA FEDERASYONU	212.562,68
CEZAYİR	162.176,68
TOPLAM	8.394.224

ARALIK AYINDA EN FAZLA İHRACAT YAPAN İLLER SIRALAMASINDA HATAY 10'UNCU, MERSİN 11'İNCİ, ADANA 12'NCİ, KAYSERİ 13'ÜNCÜ, KAHRAMANMARAŞ 19'UNCU VE KARAMAN 29'UNCU SIRADA YER ALDI.

AKİB ARALIK AYI SEKTÖREL İHRACAT RAKAMLARI (\$)

SEKTÖRLER	ARALIK	DEĞ (%)	2016 YILI	DEĞ (%)
I. TARIM	353.022.589	0,51	3.141.088.715	0,37
A. BİTKİSEL ÜRÜNLER	271.853.729	-4,07	2.310.386.971	-0,88
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	101.714.078	17,21	1.061.242.041	0,01
Yaş Meyve ve Sebze	147.232.714	-13,66	990.486.843	0,25
Meyve Sebze Mamulleri	7.728.167	-3,51	108.272.560	-3,76
Kuru Meyve ve Mamulleri	10.408.628	-19,61	97.100.288	0,66
Fındık ve Mamulleri	3.503.409	42,52	31.925.879	-23,71
Zeytin ve Zeytinyağı	681.838	-7,98	7.519.495	-30,58
Tütün	484.200	-74,85	10.655.297	-43,82
Süs Bitkileri ve Mam.	100.695	567,81	3.184.568	187,27
B. HAYVANSAL ÜRÜNLER	32.803.761	61,26	281.464.732	8,39
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	32.803.761	61,26	281.464.732	8,39
C. AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	48.365.099	1,85	549.237.011	1,91
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	48.365.099	1,85	549.237.011	1,91
II. SANAYİ	656.290.860	5,24	6.731.806.044	-12,28
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	79.001.104	7,48	935.809.953	2,55
Tekstil ve Hammaddeleri	76.437.570	8,51	894.899.155	2,42
Deri ve Deri Mamulleri	514.293	-10,97	14.409.195	43,01
Hali	2.049.242	-17,63	26.501.603	-7,60
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAMÜLLERİ	339.312.833	8,52	2.959.011.033	-21,12
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	339.312.833	8,52	2.959.011.033	-21,12
C. SANAYİ MAMULLERİ	237.976.922	0,22	2.836.985.059	-5,75
Hazır giyim ve Konfeksiyon	31.997.679	-12,37	434.887.946	-2,23
Otomotiv Endüstrisi	43.108.297	-18,46	531.786.582	6,18
Gemi ve Yat	4.202	304,43	71.123	-80,44
Elektrik-Elektronik, Mak.ve Bilişim	23.046.204	22,61	264.138.555	12,34
Makine ve Aksamları	18.024.687	-11,71	230.578.901	26,39
Demir ve Demir Dışı Metaller	33.723.904	3,17	333.254.263	-12,97
Çelik	68.261.976	20,06	775.836.887	-21,14
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	9.696.488	80,43	119.643.557	3,22
Mücevher	18.209	-41,56	341.837	63,24
Savunma ve Havaçılık Sanayii	469.713	-60,70	6.664.165	-43,14
İklimlendirme Sanayii	9.487.866	-24,80	137.482.937	-8,43
Diğer Sanayi Ürünleri	137.699	30,05	2.298.307	19,33
III. MADENCİLİK	11.045.172	-20,77	138.957.336	-13,59
TOPLAM	1.020.358.621	3,19	10.011.852.095	-8,69

ÜLKELERE GÖRE ARALIK İHRACATI (\$)

HAZIR GIYIM	
İSPANYA	6.832.263,77
MACARİSTAN	5.331.165,92
ALMANYA	3.435.144,25
SURİYE	1.635.759,18
FRANSA	1.554.150,98
BİRLEŞİK KRALLIK	1.119.794,79
SUUDİ ARABİSTAN	798.391,19
BULGARİSTAN	591.460,17
İTALYA	442.587,66
HOLLANDA	420.117,58

TEKSTİL	
İTALYA	12.968.446,93
ALMANYA	7.512.616,24
BİRLEŞİK DEVLETLER	5.504.470,98
BULGARİSTAN	4.018.319,92
ENDONEZYA	3.788.670,87
İSPANYA	3.675.911,89
ÇİN	3.506.516,61
VIETNAM	2.927.473,44
PORTEKİZ	2.688.018,40
BİRLEŞİK KRALLIK	2.666.481,88

YAŞ MEYVE SEBZE	
RUSYA	46.482.856,06
İRAK	26.667.126,27
UKRAYNA	15.185.466,46
SUUDİ ARABİSTAN	10.154.846,57
ROMANYA	8.069.006,69
BEYAZ RUSYA	7.333.452,13
BULGARİSTAN	3.333.364,99
ALMANYA	2.912.557,71
BİRLEŞİK DEVLETLER	2.728.187,95
BAE	2.553.833,68

HUBUBAT, BAKLIYAT	
İSRİL	2.333.635,66
LÜBNAN	2.469.835,97
YEMEN	2.606.709,21
BİRLEŞİK DEVLETLER	2.683.901,20
ROMANYA	4.170.043,53
SUUDİ ARABİSTAN	5.426.228,67
MİSİR	6.028.040,88
SUDAN	6.341.443,75
SURİYE	16.114.742,74
İRAK	20.567.698,96

SU ÜR. HAYVANSAL MAMULLER	
İRAK	17.800.791,53
SURİYE	4.046.580,39
RUSYA	3.244.350,00
LÜBNAN	1.927.994,00
ALMANYA	1.056.215,51
VIETNAM	889.753,00
MERSİN SER.BÖLGE	489.166,64
ROMANYA	432.627,71
SINGAPUR	405.000,00
KKTC	401.758,07

MOBİLYA, KAĞIT VE ORMAN	
İRAK	20.479.470,89
ALMANYA	3.615.954,18
İRAN (İSLAM CUM.)	2.630.466,30
SUUDİ ARABİSTAN	2.005.704,34
BİRLEŞİK KRALLIK	1.636.435,14
FRANSA	1.530.975,57
İTALYA	1.472.713,12
İSRİL	1.437.188,56
BİRLEŞİK DEVLETLER	1.154.395,42
TACİKİSTAN	1.091.436,84

DEMİR VE DEMİR DIŞI METALLER	
İRAK	20.760.153,35
ABD	12.398.418,07
MİSİR	12.100.036,94
SURİYE	11.991.462,38
LÜBNAN	7.275.885,25
YEMEN	6.786.248,44
İSRİL	5.785.959,58
İNGİLTERE	5.327.455,41
FAS	5.244.165,11
SUUDİ ARABİSTAN	4.859.110,90

KİMYEVİ MADDELER	
BAE	72.056.909,54
SUUDİ ARABİSTAN	57.350.096,69
MİSİR	39.938.590,79
SINGAPUR	32.914.541,74
İTALYA	27.246.793,72
NAMİBYA	19.881.727,22
MALTA	14.811.322,40
LÜBNAN	13.535.033,55
KKTC	11.949.095,99
İSPANYA	10.964.001,46

AKBARKOD®

Barkod Her Yerde !!!

- Yazılım
- Donanım
- Sarf Malzemeleri
- Teknik Servis

BAY. ENTEGRE PRO
TİCARİ YÖNETİM YAZILIMI
BAYİLİKLER VERİLMEKTEDİR.

ISO 9001:2008

LL-C
Certification
Beyaz No: 001236

M. Nesih Özmen Mah. Fatih Cad. Zakkum Sk. No: 10 PK 34173 Merter / İstanbul
Tel : +90 212 637 25 30 (Pbx) Faks : +90 212 637 88 25 - barkod@akbarkod.com

www.akbarkod.com

YAŞ MEYVE VE SEBZE İHRACATINDA DEPODA TRIPS ZARARLISININ MÜCADELESİNDE ECO₂ FUME®

ECO₂ FUME® Fumigant Gaz

- Alev almaz, kullanıma hazır fosfin gazı karışımı
- Geniş etki alanı, çabuk etki, sıfır atık

HIZLI, GÜVENLİ, ÇEVRECI*

*Geleneksel fumigantlarla karşılaştırıldığında

